

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 18 JULI 2008 BETREFFENDE HET ELEKTRONISCHE BESTUURLIJKE GEGEVENSVERKEER, HET DECREET VAN 13 JULI 2012 HOUDENDE DE OPRICHTING EN ORGANISATIE VAN EEN VLAAMSE DIENSTENINTEGRATOR, HET BESTUURSDECREET VAN 7 DECEMBER 2018 EN HET DECREET VAN 2 DECEMBER 2022 HOUDENDE MACTHIGING TOT OPRICHTING VAN HET PRIVAATRECHTELIJK VORMGEGEVEN EXTERN VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP VLAAMS DATANUTSBEDRIJF IN DE VORM VAN EEN NAAMLOZE VENNOOTSCHAP TER VERSTERKING VAN HET KADER VOOR DIGITALE GEGEVENSUITWISSELINGEN

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet strekt ertoe om een sterker juridisch kader te creëren voor de digitalisering van de dienstverlening door Vlaamse instanties. Deze digitalisering is bedoeld om het leven van burgers te vergemakkelijken en als zodanig de werking van de Vlaamse instanties te verbeteren.

Daartoe worden vooreerst een aantal nieuwe gegevensbronnen decretaal verankerd. Die bronnen hebben betrekking op de gegevens van verenigingen die in interactie treden met Vlaamse instanties, en de rekeningnummers en contactgegevens van burgers, aan wie Vlaamse instanties diensten verlenen. Elk van die gegevensbronnen moet toelaten dat het binnen de Vlaamse overheid eenvoudiger wordt om gegevens te delen en zo de dienstverlening aan burgers te verbeteren. Belangrijk daarbij is dat bij de oprichting van deze gegevensbronnen rekening wordt gehouden met de regelgeving inzake bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, zodat de burger op elk ogenblik controle behoudt over wat er met zijn of haar persoonsgegevens gebeurt. Vandaar deze decreetale grondslag.

Een tweede vernieuwing van dit ontwerpdecreet heeft betrekking op de manier waarop de rechten van de burgers bij de mededeling van hun gegevens worden gewaarborgd. Om de gegevensmededelingen door Vlaamse instanties te regelen, wordt de mogelijkheid voorzien om van het beginsel van een protocol af te stappen en een beraadslaging van het Vlaams Comité voor de Mededeling van Persoonsgegevens te vragen. Dat comité moet duidelijk onderscheiden worden van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC). De taken van dit nieuwe comité worden beperkt tot de omkadering van de elektronische mededeling van persoonsgegevens door Vlaamse instanties, opdat de mededeling van gegevens vanuit Vlaamse instanties kan gefaciliteerd worden, met voldoende aandacht voor de bescherming van de gegevens van de burgers. De VTC is de decretaal voorziene toezichthoudende autoriteit die toeziet op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) door alle Vlaamse instanties. Aldus ziet de VTC ook toe op de mededelingen van persoonsgegevens door de Vlaamse instanties en kan aldus ook de beraadslagingen van het voornoemd Comité die geleid hebben tot bepaalde mededelingen onderzoeken.

Verder worden er ook een aantal wijzigingen aangebracht aan de werking van de Vlaamse Dienstenintegrator. In plaats van te werken met gegevensbronnen

die volgens een complexe procedure als authentiek worden erkend, wordt ervoor gekozen om te werken met een functionele opdeling van de opslag van gegevens onder impuls van de Vlaamse Dienstenintegrator en na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Ook wordt een regeling voorzien die toelaat om snel te kunnen inspelen op noodsituaties.

Een andere reeks bepalingen betreft wijzigingen van het Bestuursdecreet. Die wijzigingen moeten het mogelijk maken dat de burger het communicatiekanaal "Mijn BurgerProfiel" ook gebruikt om gegevens aan Vlaamse instanties te verstrekken, zoals zijn rekeningnummer(s) en contactgegevens. Ook het "verenigingsloket" wordt in het Bestuursdecreet decretaal voorzien, zoals ook reeds het geval was met het ondernemersloket. Ook via die twee loketten kunnen gegevens worden verstrekt, respectievelijk door ondernemingen en door verenigingen. Verder wordt de bewaring van gegevens binnen de Vlaamse overheid geregeld, zodat daarnaar kan worden verwezen in regelgeving waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Ook bevat het ontwerp van decreet een aantal aanvullingen van de eerdere omzetting van de PSI – richtlijn en een aantal preciseringen inzake de elektronische uitwisseling van berichten. Daarenboven brengt dit ontwerp de huidige bepalingen van de hergebruik- en open data-regeling, zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van titel II van het Bestuursdecreet, in overeenstemming met de bepalingen van de Datagovernanceverordening. Tegelijkertijd wordt in het Bestuursdecreet verduidelijkt dat de functie van regeringscommissaris een vertrouwensfunctie is en ad nutum kan worden beëindigd, m.a.w. zonder motivering. Tevens wordt in het Bestuursdecreet een decretaale grondslag voorzien voor het inscannen van bestuursdocumenten die ook persoonsgegevens kunnen bevatten.

Tot slot wordt in het decreet tot oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf de categorieën van persoonsgegevens uitgebreid met een aantal bijkomende categorieën zodat ook deze gegevens veilig kunnen worden uitgewisseld mits toestemming van de burger. Tegelijkertijd wordt verduidelijkt dat de toestemming die de burger aan het Vlaams Datanutsbedrijf geeft m.b.t. bepaalde gegevensmededelingen, via Mijn Burgerprofiel kunnen worden verleend. Er wordt gespecificeerd dat die toestemming ook betrekking kan hebben op het meedelen aan niet-overheidsinstanties.

Al deze bepalingen strekken ertoe om ervoor te zorgen dat Vlaanderen verder de weg van de digitalisering kan inslaan om haar burgers ten dienste te zijn, steeds met toepassing van de regelgeving die de burgers de nodige bescherming van hun persoonsgegevens biedt.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Volgens het Regeerakkoord 2019-2024¹ wordt, waar de overheid optreedt als leverancier van allerhande "individuele diensten" (akten, vergunningen, enz.), een digital-first benadering en één uniek digitaal Burgerprofiel gehanteerd. Ook kondigde de Vlaamse Regering in dat zelfde Regeerakkoord aan dat de Vlaamse dienstenintegrator (MAGDA) wordt uitgebreid en evolueert tot de unieke en verplicht te gebruiken data-draaischijf voor de uitwisseling van unieke gegevens binnen de Vlaamse publieke sector, waaronder de steden en gemeenten, en met de federale dienstenintegratoren om de data-uitwisseling voor alle overheidsactoren te verbeteren. De Vlaamse overheid bundelt haar krachten om de lokale besturen te helpen digitaliseren. Over bestuursniveaus heen worden zo administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderd en wordt een snellere en betere dienstverlening mogelijk gemaakt. Een verregaande digitalisering laat ook toe de overheid zelf verder in te krimpen. Alle briefwisseling tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen gebeurt voortaan digitaal.

De Vlaamse Regering nam op 8 juli 2022 een algemene Digitale Dienstverleningsstrategie aan die richting moet geven aan de uitbouw van de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid als geheel. In deze strategie worden principes en criteria vooropgesteld volgens dewelke bestaande of toekomstige dienstverlening ontworpen, gebouwd en beheerd moet worden. Daarnaast worden keuzes gemaakt welke hulpmiddelen daartoe kunnen ingezet worden.

De basisprincipes van de digitale dienstverleningsstrategie zijn:

- de dienstverlening van de Vlaamse overheid is standaard gedigitaliseerd;
- de gebruiker staat centraal;
- dienstverleningsprocessen worden digitaal herdacht;
- de Vlaamse overheid werkt data-gedreven;
- de dienstverlening van de Vlaamse overheid is betrouwbaar (de dienstverlening is herkenbaar, veilig en gegevensbescherming staat centraal).

De Vlaamse Regering detecteert in deze dienstverleningsstrategie ook vier voornaamste e-loketten die de unieke toegangspoorten moeten worden voor het geïntegreerd aanbieden van digitale diensten aan de vier doelgroepen van de Vlaamse overheid:

- Burgers: Mijn Burgerprofiel
- Ondernemers: E-loketondernemers.be
- Lokale overheden: Loket voor Lokale Besturen

¹ Vlaamse overheid, Regeerakkoord 2019-2024, p. 193, <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/31741>.

- Verenigingen: Verenigingsloket

De eerste twee loketten zijn ontwikkeld en worden momenteel verder uitgebouwd. Via voorliggend ontwerpdecreet wordt dit decreetaal nog versterkt. Het Loket voor Lokale besturen kent al een embryonale vorm. Het Verenigingsloket wordt op dit ogenblik ontwikkeld en uitgebouwd, waardoor het vanaf 2024 een functioneel hoofdloket naast de anderen zal worden. Via voorliggend ontwerp van decreet wordt het Verenigingsloket decreetaal onderbouwd.

Daarnaast brengt het ontwerp van decreet de bepalingen van het Bestuursdecreet inzake open data en hergebruik van overheidsinformatie (hoofdstuk 4 van titel II van het Bestuursdecreet) in overeenstemming met de verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (Datagovernanceverordening).

Een verordening is weliswaar overeenkomstig artikel 288, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie rechtstreeks toepasselijk in de interne rechtsordes van de lidstaten en behoeft dan ook geen omzetting in de eigen interne regelgeving. Lidstaten kunnen een verordening zelfs niet in de interne regelgeving omzetten. De toepassing van een verordening kan echter in bepaalde gevallen een aanpassing van de interne regelgeving, in functie van de bepalingen van de verordening, vereisen. Om de correcte toepassing van de Datagovernanceverordening in de Vlaamse rechtsorde te verzekeren, expliciteert het ontwerp van decreet dat het hergebruik van beschermde gegevens kan worden toegestaan onder de voorwaarden, vermeld in de verordening.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Cruciaal in de dienstverleningsstrategie is de analyse van de structuren die deel zijn van het verenigingsweefsel in Vlaanderen. Dat is breder dan alleen de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen waarvan bepaalde gegevens al geregistreerd zijn in de Kruispuntbank der Ondernemingen. Ook feitelijke verenigingen, afdelingen en koepelorganisaties hebben hier een bijzondere plaats.

Aangezien feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties structureel deel zijn van het Vlaams verenigingsweefsel, is het een logische en principiële beleidskeuze om, op het moment dat de Vlaamse Regering een verenigingsloket uitbouwt voor digitale dienstverlening, ervoor te zorgen dat ook zij toegang kunnen krijgen. Momenteel ontbreekt echter een centrale gegevensbron met unieke identificatie van feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties die de verschillende beleidsdomeinen en bestuursniveaus overstijgt.

Onder impuls van het Vlaamse digitale financieringsprogramma "Vlaanderen Radicaal Digitaal 2" werd in januari 2022 het project "unieke identificatie feitelijke verenigingen" van feitelijke verenigingen opgestart met als finaliteit de bouw van een centrale gegevensbron.

Voorafgaand hieraan liep, in 2021, een OSLO-traject en een omgevingsanalyse m.b.t. de huidige informatie-architectuur ter voorbereiding van de opzet van de gegevensbron. Binnen dit traject werd met de relevante partijen reeds een data-standaard voor feitelijke verenigingen bekomen, alsook een mogelijke beheerstructuur van de gegevensbron. Beide trajecten zijn het gevolg van een grondige voorstudie naar de behoeften en noden van verenigingen en besturen ter bevordering van de digitale dienstverlening ([Digitale ondersteuning voor verenigingen. Behoeft- en haalbaarheidsanalyse](#)).

Inzicht in de bestaande situatie wijst enerzijds op een gebrek aan de unieke identificatie van feitelijke verenigingen en hun vertegenwoordigende leden en anderzijds op het gebrek aan uitwisseling of integratie tussen de verschillende bestaande gegevensbronnen waarin feitelijke verenigingen vandaag worden geregistreerd.

Bestaande registraties vinden we terug bij koepelorganisaties (die zicht wensen te houden op de feitelijke verenigingen onder hun koepel), lokale overheden (al dat niet in digitale systemen zoals CRM-systemen) en Vlaamse overheidsinstanties. Wat betreft de Vlaamse overheid zijn er uitgebouwde databanken binnen het domein Sport, Welzijn en Onderwijs e.a. Dit alles in functie van eigen behoeften en noden.

Het spreekt dan ook voor zich dat de uitbouw van het verenigingsregister zal gebeuren in zeer nauwe samenwerking met de voorgenoemde organisaties. Het doel is bestaande initiatieven te koppelen aan een eenduidige, centraal opgezette gegevensbasis omtrent verenigingen. Daarnaast biedt het verenigingsloket de mogelijkheid voor verenigingen, ongeacht het domein waartoe ze behoren, om hun gegevens te raadplegen en te wijzigen, opdat ze vervolgens kunnen terugvloeien naar de instanties die in interactie treden met verenigingen.

Zonder unieke identificatie van feitelijke verenigingen en afdelingen in een gegevensbron is het niet mogelijk om hen via het toegangs- en gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid gebruik te laten maken van de diverse applicaties van Vlaamse en lokale overheden. Bovendien is er ook geen hergebruik van de identificatoren mogelijk binnen de reeds bestaande bouwstenen voor dossieropvolging of (automatische) rechtentoekenning. Digitaal Vlaanderen, als overkoepelende administratie, wenst dergelijke component uit te bouwen om hergebruik door andere administraties mogelijk te maken.

Het verenigingsregister zal ook verenigingen, gekend in KBO, bevatten. Overheden maken in het kader van hun dienstverlening abstractie van de rechtsvorm van de vereniging. Het bedienen van deze doelgroep zal efficiënter verlopen indien in het verenigingsregister ook de in KBO gekende verenigingen worden opgenomen, met de gegevens zoals gekend in KBO, aangevuld met gegevens eigen aan een vereniging. De problematiek van de unieke identificatie speelt niet voor dit type verenigingen. In KBO ontbreken een aantal bijkomende kenmerken eigen aan een vereniging die in het verenigingsregister wordt voorzien om hen conform de digitale dienstverleningsstrategie, en bijhorende doelgroepen, eveneens op efficiënte wijze te kunnen bedienen.

Ook de gegevensbronnen met rekeningnummers en contactgegevens van burgers, die via Mijn Burgerprofiel beheerd kunnen worden, maken deel uit van de dienstverleningsstrategie. Zo leert de Digimeter dat 80 % van de Vlamingen één online plek willen om hun zaken met de overheid te regelen. Mijn Burgerprofiel geeft hier invulling aan.

Mijn Burgerprofiel bestaat sinds 2018 en is intussen gekend bij het grote publiek, o.a. door de uitnodigingsbrieven voor de coronavaccinaties en meer recent door de Jobbonus en de mediacampagne op radio en sociale media van najaar 2022. Bij lokale besturen die een koppeling met Mijn Burgerprofiel hebben, worden 2 miljoen aanmeldingen per maand geteld. Dit jaar wordt verwacht dat zo goed als alle lokale besturen aansluiten op Mijn Burgerprofiel.

Mijn Burgerprofiel is een oplossing die "samenwerking by design" biedt. Dat betekent dat Vlaamse en lokale besturen met hun dienstverleningspartners samenwerken om de burger één gecentraliseerd zicht te geven op de dienstverlening van de overheid. Ongeacht waar de burger aanklopt, hij krijgt altijd al zijn zaken bij de overheid te zien. Dit is het "no wrong door" principe.

Er blijkt ook effectief een nood te bestaan aan deze oplossing. Een recente telling heeft uitgewezen dat er 198 loketten zijn voor burgers, soms per thema, soms per overheidsentiteit. Bij alle loketten is er informatie van burgers te vinden, kunnen ze gegevens raadplegen en zaken regelen. Een bos met heel wat bomen dus waar een centrale toegangsdeur meer dan welkom is. Mijn Burgerprofiel biedt die centrale toegangsdeur waar burgers op een veilige manier o.a. hun contactgegevens en rekeningnummer kunnen beheren. In november 2022 zijn al 225 lokale besturen aangesloten. Ook de Vlaamse overheidsdiensten zijn al deels aangesloten of plannen een koppeling. Vandaar dat Mijn Burgerprofiel verder wordt versterkt en ook het communicatiekanaal wordt via dewelke de burger ook informatie aan de overheidsinstanties kan verstrekken.

Overeenkomstig het hierboven reeds geciteerde Regeerakkoord 2019-2024, streeft de Vlaamse overheid ernaar om elk overheidsproces digitaal te laten verlopen. Aangezien niet alle actoren verplicht kunnen worden om digitaal met de Vlaamse overheid te communiceren, blijft elke overheidsinstantie nog analoge berichten (o.a. via klassieke (brief)post) ontvangen. Dit vormt een administratieve last voor de overheidsinstanties, aangezien twee stromen verwerkt dienen te worden. Enerzijds de berichten die binnenkomen via een analoge weg en anderzijds die berichten die binnenkomen via een elektronische weg. Bovendien dient op heden elke overheidsinstantie zelf in te staan voor de vervanging (cf. artikel II.25 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018) van al haar bestuursdocumenten (inclusief de bestuursdocumenten die zij via een analoge weg ontvangt) in overeenstemming met de regels zoals vastgelegd door de Vlaamse Regering. De Vlaamse overheid wenst die complexiteit en administratieve lasten zoveel mogelijk weg te nemen bij de overheidsinstanties.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

De volgende missie en visie voorop voor het Verenigingsloket en het Verenigingsregister wordt vooropgesteld:

Missie:

- 1) verenigingen maximaal ondersteunen bij de zoektocht naar en afhandeling van dienstverlening om zo hun administratieve last te verlagen alsook die van hun dienstverleners;
- 2) inzicht verschaffen over en kenbaar maken van het verenigingsaanbod in Vlaanderen, ter bevordering van het verenigingsleven.

Visie:

- 1) het verenigingsloket is dé betrouwbare digitale toegangspoort tot basisinformatie over en voor verenigingen en verenigingen in wording in verband met (overheids)diensten. Daarnaast kunnen zij er hun eigen gegevens raadplegen en beheren om vervolgens optimaal gebruik te maken van het dienstverleningsaanbod;
- 2) Het verenigingsregister zorgt Vlaanderen-breed voor de eenmalige registratie en het veelvuldig hergebruik van verenigingsgegevens.

De uitbouw van het verenigingsregister heeft in eerste instantie zijn nut in het kader van het verenigingsloket. In tweede instantie is de toepassing van het verenigingsregister ruimer dan enkel het verenigingsloket, want overheidsinstanties of betrokken koepelorganisaties kunnen er ook rechtstreeks gebruik van maken in het kader van hun dienstverleningsprocessen, zonder via het verenigingsloket te passeren.

Het verenigingsregister heeft niet als opzet alle verenigingen in Vlaanderen te registreren maar wenst zich te beperken tot verenigingen die in interactie treden met overheidsinstanties in het kader van dienstverlening.

De volgende missie en visie worden vooropgesteld voor het beheer van contactgegevens en een bankrekeningnummer via Mijn Burgerprofiel.

Mijn Burgerprofiel heeft als missie hét online overheidsloket te zijn waar burgers al hun zaken met de overheid kunnen regelen. Dat betekent raadplegen, aanvragen en opvolgen. Mijn Burgerprofiel brengt voor de burger alle zaken samen in één overzicht, het is echter geen gecentraliseerd loket of databank.

De hierbij horende visie rond Mijn Burgerprofiel is het de burger gemakkelijk maken om over alle bestuursniveaus heen alle gegevens en dossiers in één overzicht samen te hebben. Dat wordt niet gerealiseerd door één databank aan te leggen maar door een slimme koppeling en "samenwerking by design" op te zetten. Dat betekent dat alle Vlaamse en lokale besturen samen met hun dienstverleningspartners gegevens en aanvragen kunnen koppelen met Mijn Burgerprofiel. Zo krijgt die burger, ongeacht bij welke overheid hij aanklopt, altijd al zijn zaken bij de overheid te zien. Kortom: het "no wrong door" principe.

Burgers kunnen ervoor kiezen om op de hoogte gehouden te worden van wijzigingen in hun gegevens en/of dossiers. Hiervoor kunnen ze hun contactgegevens registreren zodat overheidsdiensten die kunnen gebruiken om

hen te verwittigen via het kanaal van hun voorkeur (mail, notificatie, ...). Dit gebeurt altijd mét uitdrukkelijke toestemming van de burger en kan op elk moment ook ingetrokken worden. Door de oplossing te centraliseren in Mijn Burgerprofiel wordt het een stuk gemakkelijker voor de burger om toestemmingen te beheren. Ook voor overheidsdiensten wordt het zo eenvoudiger om zeker te zijn dat ze over een correct en actueel contactgegeven beschikken.

Tot slot wordt er voor veel overheidsprocessen waarbij zaken uitbetaald worden aan burgers, een rekeningnummer gevraagd. Dat was recent nog het geval in het kader van de jobbonus. Vaak is het gebrek aan dit rekeningnummer een "rem" om dienstverlening volledig automatisch en proactief te laten verlopen, gewoon omdat de overheid niet beschikt over een correct en actueel rekeningnummer van de burger. In Mijn Burgerprofiel zal de burger zijn rekeningnummer kunnen opgeven en beheren, en kan hij vervolgens aangeven voor welke dienstverleningen dit nummer kan/mag gebruikt worden. Belangrijk: het rekeningnummer wordt enkel gebruikt voor uitbetalingen aan de burger, niet voor betalingen aan de overheid.

Impactanalyse en implementatie

Het opzet van het verenigingsregister en verenigingsloket maakt mogelijk dat gegevens over verenigingen en andere organisatievormen met een belangeloos doel maximaal worden doorgegeven tussen verschillende dienstverleners om het eenmaligheidsprincipe van hergebruik te realiseren.

Uit de beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering beoogt en de keuzes die zij maakt in het kader van de conceptuele architectuur, vloeit voort dat de beoogde gegevensstromen ook bepaalde persoonsgegevens moeten kunnen bevatten.

Voor de organisaties die geregistreerd zijn in de KBO worden de gegevens van de natuurlijke personen die in naam en voor rekening als vertegenwoordiger optreden uit deze bron geïntegreerd. Voor feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties is het verenigingsregister een unieke bron voor de gegevens van de natuurlijke personen die in naam en voor rekening als vertegenwoordiger optreden. Ook de contactgegevens waarvoor het Verenigingsregister een bron beoogt te zijn, kunnen persoonsgegevens bevatten. Bv. feitelijke verenigingen beschikken als zeteladres vaak over een locatie die samenvalt met een domicilieadres. Ook een telefoonnummer of e-mailadres zijn voor deze doelgroep vaak identificeerbaar met een natuurlijke persoon. De verwerking van persoonsgegevens is onderworpen aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Met het oog op de uitbouw en operationalisering van het verenigingsloket en het verenigingsregister neemt de Vlaamse Regering daarom een decretaal initiatief om beide een decretale grondslag te geven om ook persoonsgegevens te kunnen verwerken in overeenstemming met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Aangezien ook de gegevensbronnen met de rekeningnummers en de contactgegevens persoonsgegevens betreffen, wordt via voorliggend ontwerp van decreet een decretale grondslag gegeven om persoonsgegevens te kunnen verwerken in overeenstemming met de AVG.

C. Totstandkomingsprocedure

A. Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

B. Advies Raad van State

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die zowel behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die zowel behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap aangezien de vier decreten die via voorliggend decreet worden gewijzigd, ook zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden betreffen.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 2

In artikel 2, 10°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna het e-govdecreet te noemen), wordt de datum van het Bestuursdecreet, nl. 7 december 2018, ingevoegd.

Artikel 3

In het e-govdecreet van 18 juli 2008 wordt hoofdstuk II, opgeheven bij het decreet van 7 december 2018, opnieuw opgenomen in de volgende lezing: Hoofdstuk 2. Oprichting van gegevensbronnen met basisgegevens.

In dit hoofdstuk worden drie gegevensbronnen opgericht: gegevens van verenigingen, rekeningnummers van burgers (niet in de hoedanigheid van ondernemer) en contactgegevens van burgers (eveneens niet in de hoedanigheid van ondernemer).

Artikel 4

In hoofdstuk 2 van het e-govdecreet wordt het opschrift van afdeling 1 opnieuw opgenomen in de volgende lezing: Afdeling 1. Toepassingsgebied.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat het hoofdstuk met de oprichting van drie gegevensbronnen van toepassing is op de instanties als gedefinieerd in artikel 2 van het e-govdecreet, met uitzondering van de instellingen met een publieke taak als vermeld in artikel I.3, 6°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Gelet op de omvang en de diversiteit van instellingen met een publieke taak, vallen die instellingen niet onmiddellijk onder het toepassingsgebied van de drie gegevensbronnen.

De Vlaamse Regering kan later bepalen welke instellingen met publieke taak onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk vallen. De Vlaamse Regering kan daarbij per instelling met publieke taak of groep van instellingen met publieke taak een tijdschema vastleggen na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in artikel III.74 van het Bestuursdeceet van 7 december 2018.

Artikel 6

In hoofdstuk 2 van het e-govdecreet, wordt het opschrift van afdeling 2 opnieuw opgenomen in de volgende lezing: Afdeling 2. Oprichting van een gegevensbron met gegevens van verenigingen.

Artikel 7

De gegevensbron bedoeld in dit artikel is het verenigingsregister. Deze beoogt een globaal zicht mogelijk te maken in de opgesomde structuren van het verenigingsweefsel in Vlaanderen: verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen, feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties.

De bedoeling van het Verenigingsregister is in eerste instantie niet om alle feitelijke verenigingen en alle afdelingen van koepelorganisaties die bestaan in Vlaanderen te registreren, maar enkel degene die in interactie treden met overheidsinstanties in het kader van dienstverlening. Dit mag ruim worden geïnterpreteerd, zodra een vereniging in interactie treedt met een instantie met het oog op een dienstverlening door die instantie, waarbij de instantie het aangewezen acht om gegevens over de vereniging in kwestie te bewaren, kunnen deze gegevens worden opgenomen in het verenigingsregister.

De structuren opgenomen in 2° tot en met 5° zijn gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. De structuren opgenomen in 6° en 7° worden voor toepassing van deze afdeling als dusdanig omschreven, afgestemd op de huidige realiteit van operationalisering in het verenigingslandschap. Deze structuren zijn niet gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. De "vereniging" is de overkoepelende term van verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen, feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties.

Feitelijke verenigingen zijn wettelijk gedefinieerd als verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, beheerst door de overeenkomst tussen de twee of meer personen die lid zijn van de feitelijke vereniging, met het oog op de verwezenlijking van een belangeloos doel. Er geldt in principe geen registratieplicht in de Kruispuntbank der Ondernemingen. Dat zorgt ervoor dat feitelijke verenigingen voor derden moeilijk op te sporen of af te bakenen zijn.

De begrippen afdelingen en koepelorganisaties zijn daarentegen niet wettelijk gedefinieerd, en worden dus ook niet als dusdanig geregistreerd in de Kruispuntbank der Ondernemingen. In de praktijk moet worden vastgesteld dat deze begrippen in het verenigingsweefsel in Vlaanderen, in de interactie met zowel verenigingen zonder winstoogmerk als feitelijke verenigingen, wel hun plaats hebben:

- Feitelijke verenigingen kunnen een link hebben met een koepelorganisatie die een verwant belangeloos doel heeft.
- Organisaties met rechtspersoonlijkheid kunnen overigens een analoge link hebben met een koepelorganisatie.
- Daarnaast kan een koepelorganisatie zich voor redenen van interne operationele werking ook vertakken in 'afdelingen' die intrinsiek deel zijn van de rechtspersoon van de koepelorganisatie. Een afdeling is geen organisatie met eigen

rechtspersoonlijkheid of autonome feitelijke vereniging. Afdelingen hebben geen aparte registratie in de Kruispuntbank der Ondernemingen.

Feitelijke verenigingen en afdelingen hebben doorgaans geen eigen registratie in de Kruispuntbank der Ondernemingen maar kunnen wel rechtstreeks in contact staan met Vlaamse overheidsinstanties.

Verder in de tekst spreken we vaak gewoon van verenigingen. We bedoelen hiermee: Verenigingen en andere organisatievormen met een belangeloos doel: dus verenigingen zonder winst oogmerk, internationale verenigingen zonder winst oogmerk, stichtingen, feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties.

De Vlaamse Regering duidt de entiteit, bevoegd voor de facilitering van de digitalisering bij de instanties, aan die optreedt als beheerder voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de gegevensbron en van de gegevens in kwestie. Die entiteit neemt geen verantwoordelijkheid op om de kwalificatie als feitelijke vereniging dan wel afdeling van een koepelorganisatie te controleren. Deze kwalificatie hangt af van feitelijke omstandigheden waarop zij immers geen zicht heeft.

Artikel 8

Het delen van informatie is een doel in het kader van (1) interacties met dienstverlenende overheden, maar ook in het kader van (2) inzicht in de diversiteit van het verenigingslandschap.

(1) In de relatie met dienstverlenende overheden, beoogt het Verenigingsregister een administratieve vereenvoudiging te creëren, zowel aan de dienstverlenende als aan de ontvangende zijde. Net zoals het ondernemingsnummer een cruciale rol speelt voor de interactie met en dienstverlening aan ondernemingen, zal de unieke Verenigingscode voor feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties eenzelfde rol vervullen.

Het Verenigingsregister is een middel om dit doel te bereiken doordat het Vlaanderen-breed zal instaan voor de eenmalige registratie van gegevens.

Het Verenigingsloket vormt de toegangspoort tot het Verenigingsregister voor de verenigingen(2).

Daarnaast stelt het Verenigingsregister bepaalde gegevens publiek ter beschikking om een overzicht te bieden van de verenigingen, alsook inzicht te verlenen in hun doelen en activiteiten. Dit laat het publiek toe om verbinding te maken met deze organisaties en omgekeerd stelt dit dienstverlenende instanties in staat om hun aanbod af te stemmen en te optimaliseren ter bevordering van het verenigingsleven in Vlaanderen.

Het geeft beleidsmakers ook de mogelijkheid om geïnformeerde, op data gebaseerde beleidsbeslissingen te maken. Tot nu is er Vlaanderen-breed geen inzicht in het aantal verenigingen met een belangeloos doel, de diversiteit van hun activiteiten en aanbod.

Het verenigingsregister wenst overheidsinformatie dus niet alleen aan overheidsdiensten ter beschikking te stellen. Deze doelstelling vloeit voort uit de Europese richtlijn van 17 november 2003 inzake het hergebruik van overheidsinformatie.

Het verenigingsregister wenst niet alle gegevens van verenigingen te bewaren, maar zich te beperken tot wat noodzakelijk is voor kwaliteitsvolle identificatie en registratie in functie van het realiseren van de bovengenoemde doeleinden.

De gegevens opgesomd in 1° tot en met 12° vormen basisinformatie die nodig is om de doelen van het register te realiseren. Dit laat toe om een unieke Verenigingscode toe te kennen en verenigingen eenduidig te identificeren. Deze code blijft stabiel, ook als de vereniging van naam verandert of de vertegenwoordigende leden wijzigen.

De contactgegevens bepaald in 3° omvatten minstens een adres, een telefoonnummer en/of een website of e-mailadres. Deze gegevens kunnen persoonsgegevens bevatten. Bijvoorbeeld feitelijke verenigingen beschikken als zetel- of correspondentieadres vaak over een locatie die samenvalt met het domicilieadres. Ook een telefoonnummer of e-mailadres zijn voor dit type verenigingen vaak identificeerbaar met een natuurlijke persoon.

De gegevens, vermeld in 7° en 8°, bevatten noodzakelijkerwijze persoonsgegevens. Voor feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties zorgt de registratie van deze gegevens voor een unieke identificatie van de natuurlijke personen die in naam en voor rekening als vertegenwoordiger optreden. Sterke identificatie van de vertegenwoordigende leden laat identiteits- en toegangsbeheer toe (via de veiligheidsbouwstenen van Digitaal Vlaanderen). Daarnaast zorgt sterke identificatie van de vertegenwoordigende leden (ook van feitelijke verenigingen) ook voor eenduidigheid in de dienstverleningsprocessen waarbinnen deze gegevens hergebruikt worden.

Zoals hierboven reeds verduidelijkt, zal de unieke Verenigingscode voor feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties voor administratieve vereenvoudiging zorgen. Dit naar analogie met het KBO-nummer. Voor de verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen zal het verenigingsregister basisgegevens overnemen vanuit KBO en in het verenigingsregister de kwaliteitsvolle registratie verzorgen van aanvullende gegevens zoals classificaties van de vereniging, met name de activiteiten of doelgroepen. De unieke Verenigingscode zal steeds in relatie gesteld worden tot het KBO-nummer.

In paragraaf 2 wordt met 'betrokken' koepelorganisatie bedoeld dat koepelorganisaties toegang krijgen tot de gegevens van afdelingen en feitelijke verenigingen die met hen zelf een relatie hebben in de zin van artikel 3, tweede lid, 5°.

De gegevens die publiek ter beschikking gesteld worden, zijn enkel degene die op vandaag geldig zijn (actieve verenigingen). Historische gegevens worden niet publiek ontsloten.

Gegevens van vertegenwoordigende leden en, indien beschikbaar, het bankrekeningnummer worden niet publiek beschikbaar gesteld.

De gegevens die voor het ruimer publiek relevant zijn en bijgevolg publiek beschikbaar gesteld worden zijn de volgende: de unieke Verenigingscode, de naam van de vereniging, de omschrijving van het doel, contactgegevens, relatie met koepelorganisatie, classificaties en erkenningen. Indien het in (i)VZW's en stichtingen betreft, ook het KBO-nummer zoals gekend in KBO.

Onder de gegevens die publiek ter beschikking gesteld worden, kunnen de contactgegevens vermeld onder 3° mogelijk persoonsgegevens bevatten. Feitelijke verenigingen beschikken immers bijvoorbeeld niet altijd over algemene e-mailadressen in de vorm van info@vereniging.be. Samen met de gegevensinitiatoren worden verenigingen weliswaar gesensibiliseerd om contactgegevens te voorzien die geen persoonsgegevens bevatten. Ze zullen er dus op worden gewezen dat de contactgegevens openbaar zijn en dat het aldus aangewezen is om een algemeen mailadres te vermelden.

De inzage tot contactgegevens in overeenstemming met de toepasselijke voorwaarden van de AVG is cruciaal voor de verwezenlijking van het doel van het Verenigingsregister.

Artikel 9

De gegevens worden via gegevensinitiatoren in het verenigingsregister opgenomen. Lokale overheden, Vlaamse overheden en koepelorganisaties zijn gegevensinitiatoren.

Onder andere naar analogie met het CRAB, werkt Digitaal Vlaanderen met het principe van decentraal beheer en wordt waar mogelijk ingetekend op bestaande registratieprocessen en databanken. Lokale overheden, Vlaamse overheden en koepelorganisaties die momenteel in nauw contact staan met feitelijke verenigingen, in het kader van de dienstverlening die ze aanbieden, en regelmatig updates van hun verenigingen ontvangen, worden als gegevensinitiator aangesloten op het verenigingsregister. Gegevensupdates koppelen aan concrete voordelen en vormen van ondersteuning is een vruchtbaar mechanisme om op een duurzame manier het register actueel en kwaliteitsvol te houden. Dit laatste is voor feitelijke verenigingen een uitdaging, omwille van hun "informeel" karakter.

De instanties sluiten aan op het verenigingsregister en nemen ook data af van het verenigingsregister. Op die manier houden zij hun applicaties en lokale databanken up-to-date, waarin zij de basisgegevens uit het register ophalen en verrijken met specifieke gegevens eigen aan de diensten die ze aanbieden. Het succes van het register zit in het veelvuldig hergebruik en bijhorend: de betere datakwaliteit, minder lokale duplicaten (met gegevens die van elkaar verschillen) en Vlaanderen breed voor kostenverlaging want beheer, beveiliging en onderhoud gebeuren slechts op één plaats. Bovendien is deze opzet ook conform het eenmaligheidsprincipe. Dat gaat immers uit van de eenmalige registratie, bij eender welke overheid, en het hergebruik door een andere overheid.

Daar waar deze gegevens reeds beheerd worden, beschouwen we de betreffende bron als autoriteit en wensen we hiervoor geen parallelle beheerprocessen op te zetten. We denken hierbij bijvoorbeeld aan de bron voor (Vlaamse) zorginstellingen die door Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin via CoBHRA (Common Base Registry for HealthCare Actor) geïdentificeerd en beschikbaar gesteld worden. Idem voor bijvoorbeeld de scholendatabank voor onderwijsinstellingen via het Departement Onderwijs en Vorming of de Sport Databank bij Sport Vlaanderen. De opzet van het register zal stapsgewijs gebeuren. Per domein zal bekeken worden welke reeds bestaande databanken in acht genomen kunnen worden.

Voor wat betreft verenigingen, gekend in KBO, wenst het verenigingsregister verenigingsspecifieke gegevens in het verenigingsregister op te nemen. Het gaat hierbij in het bijzonder over verenigingsactiviteiten, doelgroepen of adressen waar

activiteiten doorgaan. Hiermee blijft KBO de authentieke bron voor verenigingen gekend in KBO. Het verenigingsregister neemt deze gegevens over en integreert met KBO via de VDI. De levensloop van de vereniging, de maatschappelijke zetel, de naam van de vereniging, bankrekeningnummer en de vertegenwoordigers, gekend in KBO, zullen opgehaald en gepresenteerd worden. Het wijzigen ervan is niet mogelijk in het verenigingsregister maar zal via een melding aan KBO in het KBO zelf aangepast worden.

De Vlaamse Regering bepaalt nader welke instanties welke gegevens op welke manier moeten bezorgen. De Vlaamse Regering kan daarbij per instantie of groep van instanties een tijdschema vastleggen na advies van het stuurorgaan.

De Vlaamse Regering bepaalt ook nader welke koepelorganisaties welke gegevens op welke manier moeten bezorgen. De Vlaamse Regering kan daarbij per koepelorganisatie of groep van koepelorganisaties een tijdschema vastleggen na advies van het stuurorgaan.

De Vlaamse Regering kan tot slot ook bepalen welke verenigingen welke gegevens op welke manier aan de entiteit bezorgen. De Vlaamse Regering kan daarbij telkens een tijdschema vastleggen na advies van het stuurorgaan.

Zodoende zal er voldoende tijd aan alle betrokken instanties, koepelorganisaties en verenigingen worden gegeven om de nodige voorbereidingen te treffen vooraleer effectief te moeten voldoen aan deze afdeling.

De entiteit voorziet in procedures en systemen voor het terug-melden van fouten in de data.

Artikel 10

De instanties die gegevensinitiator zijn, raadplegen in eerste instantie de gegevens die ze nodig hebben voor de uitvoering van de taken van algemeen belang waarmee ze zijn belast of voor de uitvoering van de verplichtingen die op hen rusten, en die bij hen beschikbaar zijn in de gegevensbron waarvan het beheer van de gegevens overeenkomstig artikel 6/1 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator aan hen zijn toevertrouwd. Aldus hoeven die instanties geen bijkomende procedures of aanpassingen aan applicaties voorzien, zij kunnen verder werken met hun eigen gegevensbank waarvan het beheer aan hen is toevertrouwd via de functionele opdeling van de opslag van gegevens.

Als de gegevens niet beschikbaar zijn bij de betreffende instantie, vraagt de instantie in kwestie, via de tussenkomst van de Vlaamse dienstenintegrator, de gegevens op bij het verenigingsregister. De Vlaamse Regering legt daarbij per gegeven en per instantie of groep van instanties een tijdschema vast na advies van het stuurorgaan, vermeld in artikel III.74 van het Bestuursdecreet.

In geval enkel gegevens, vermeld in artikel 4, §1, derde lid, (gekend bij de KBO) moeten worden geraadpleegd, vragen de instanties die gegevens op bij de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt de bewaringstermijn. De persoonsgegevens worden bewaard conform de voorwaarden, vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot de betrokkene verzoekt om de persoonsgegevens, te verwijderen conform de voorwaarden, vermeld in artikel 17 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 12

In hoofdstuk 2 van het e-govdecreet wordt het opschrift van afdeling 3 opnieuw opgenomen in de volgende lezing: Oprichting van een gegevensbron met rekeningnummers.

Artikel 13

Een centrale gegevensbron met rekeningnummers oprichten, heeft deze voordelen:

- Kwalitatief betere dienstverlening aan burgers door de Vlaamse entiteiten en lokale besturen;
- Kortere doorlooptijden voor entiteiten en lokale besturen om hun digitale dienstverlening op te zetten;
- Lagere kosten:
 - voor Vlaamse entiteiten en lokale besturen om hun digitale dienstverlening op te zetten;
 - binnen de Vlaamse overheid als geheel dankzij de centralisering en herbruikbaarheid van de broncomponenten die de stromen van overheidsdata vergemakkelijken.

De entiteit, bevoegd voor de facilitering van de digitalisering bij de instanties, is als beheerder van deze gegevensbron, verwerkingsverantwoordelijke conform de AVG.

Artikel 14

Het doel van de gegevensbron met rekeningnummers kadert binnen een dienstverlening van een overheidsinstantie of een lokaal bestuur aan de burger, waarvoor een rekeningnummer nodig zijn.

De burger geeft het rekeningnummer door aan de centrale bron waar het wordt geregistreerd voor een specifieke dienstverlening. Het mag ook uitsluitend daarvoor worden gebruikt. Die dienstverlening wordt geïdentificeerd en gecatalogeerd in de Interbestuurlijke Producten- en Dienstencatalogus (IPDC).

De IPDC biedt een beknopte omschrijving van 'producten en diensten' van de overheid.

De definitie van een overheidsproduct en/of -dienst is dienstverlening aan:

- een externe doelgroep: burgers, ondernemingen of andere organisaties;
- meerdere klanten (dienstverlening op maat van één specifieke klant wordt niet meegenomen);
- met interactie tussen de klant en de dienstverlenende overheid, in beide richtingen.

Dit kan bijvoorbeeld een aanvraag door een burger zijn maar ook de overheid die automatisch een premie toekent aan de burger.

Het is niet de bedoeling dat de rekeningnummers van personeelsleden en medewerkers van de instanties opgenomen worden in de bron. De uitbetaling van lonen en vergoedingen aan personeelsleden (statutairen en contractuelen) en medewerkers (externen) valt immers niet onder een overheidsproduct of dienst, opgenomen in de IPDC.

De gegevensbron is enkel toegankelijk voor de instanties en uitsluitend voor voornoemde doeleinde.

Artikel 15

De burger geeft het rekeningnummer zelf en vrijwillig op. Het wordt in de gegevensbron geregistreerd en gekoppeld aan een specifieke dienstverlening en mag ook alleen daarvoor worden gebruikt.

De burger moet het rekeningnummer op een gebruiksvriendelijke manier kunnen registreren en achteraf aanpassen. De bron moet het ook mogelijk maken om eenzelfde rekeningnummer te koppelen aan:

- meerdere dienstverleningen;
- alle dienstverleningen;
- alle dienstverleningen met uitzonderingen die de burger zelf kiest. In dit geval wordt telkens een expliciete toestemming gevraagd en geregistreerd.

Via 1700, het gratis informatienummer van de Vlaamse overheid, wordt ingezet op e-inclusie door burgers te informeren en begeleiden bij de verdere digitalisering van de dienstverlening.

Bedoeling is om een juridisch kader te creëren dat toelaat dat rekeningnummers door de overheid worden verwerkt en bijgevolg ook dat er snel tegemoetkomingen of uitkeringen aan burgers kunnen worden uitgekeerd of uitbetaald, maar met zeggenschap van de burger. Dat is de reden waarom er geopteerd wordt voor de toestemming als grondslag.

In beginsel zal niemand een uitkering of tegemoetkoming mislopen. Het is wel mogelijk dat een burger een snelle(re) uitbetaling of uitkering misloopt omdat het rekeningnummer (nog) niet bij de overheid bekend is en dat de burger extra administratieve lasten heeft omdat hij zijn rekeningnummer nog moet meedelen.

Uitgangspunt is dat de burger zeggenschap heeft en behoudt en zelf kiest welk rekeningnummer aan welke dienst(verlening) wordt verbonden. Vandaar dat deze verwerking gebeurt op basis van toestemming.

Artikel 16

Met dit artikel worden de identificatiemiddelen bepaald. Immers, opdat de rekeningnummers met de juiste persoon kunnen worden verbonden, moeten de nodige identificatiemiddelen worden verwerkt, namelijk de naam, de voornamen, het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer van de kruispuntbankregisters.”.

Artikel 17

De burger kan op elk moment het overzicht van de rekeningnummers, gekend bij de instanties, raadplegen, bijwerken of verwijderen. Instanties die in het verleden rekeningnummers verzamelden in het kader van een dienstverlening voor de burger, maken die rekeningnummers zichtbaar via Mijn Burgerprofiel.

Een van de beweegredenen om een centrale gegevensbron op te richten, is zorgen voor meer correcte en actuele gegevens zonder die meer te verspreiden. Vandaag wordt eenzelfde gegevenstype te vaak geregistreerd in meerdere systemen bij lokale besturen en andere overheidsinstanties, zonder dat er één correcte en centrale referentie is. Gegevens up-to-date houden en het gebruik ervan rationaliseren vereist een aanzienlijke inspanning, en moet in het beheer van de burger zelf blijven. Zij dienen de regie over hun eigen gegevens te houden.

De gegevens in de centrale gegevensbron worden alleen verwerkt binnen de grenzen van de lokale besturen en Vlaamse instanties. Als een burger een rekeningnummer wil delen met derden, dan kan die in de toekomst bewaard worden in de digitale kluis. De burger kiest vervolgens wie toegang krijgt tot welke gegevens in de kluis.

Artikel 18

Een voorbeeld van toepassing is de toekenning en uitkering van de Vlaamse Jobbonus. De instantie, belast met deze dienstverlening, heeft een rekeningnummer nodig om de premie te kunnen uitbetalen. De burger wordt via verschillende kanalen geïnformeerd en opgeroepen om zijn rekeningnummer digitaal te registreren in Mijn Burgerprofiel, specifiek voor de Vlaamse Jobbonus. Elk geregistreerd rekeningnummer bespaart de dienstverlenende instantie de tijd en kost van een fysieke briefwisseling. Dat bespaart meteen enkele euro's per burger. Bij grote doelgroepen, zoals die van de Vlaamse Jobbonus (een paar honderdduizen), zijn dat aanzienlijke besparingen.

Om een tegemoetkoming, onder welke vorm ook, aan een burger uit te betalen in het kader van de dienstverlening, raadpleegt de instantie in kwestie via de VDI de gegevensbron om te verifiëren of er voor de betaling van de betreffende toegekende tegemoetkoming in de voornoemde gegevensbron een rekeningnummer is opgenomen.

Elke instantie bezorgt haar nieuwe dienstverleningen voor de burger aan Digitaal Vlaanderen die instaat voor MBP en voor het beheer van de gegevensbron. Digitaal Vlaanderen deelt de nieuwe dienstverleningen aan de burger mee via MBP voor zover de burger voorafgaand had toegestemd om op de hoogte te worden gehouden van nieuwe dienstverleningen. In voorkomend geval kan de burger zijn rekeningnummer via MBP verstrekken voor die nieuwe dienstverleningen.

Artikel 19

Dankzij Mijn Burgerprofiel kan de burger automatisch en meerdere keren een melding ontvangen om een rekeningnummer te valideren en, indien nodig, bij te werken. Om de kwaliteit van de gegevens en de gegevensbron in haar geheel te waarborgen, worden de nodige processen uitgewerkt en de bijhorende beheersmaatregelen ingevoerd.

Artikel 20

Ingevolge deze bepaling worden de rekeningnummers bewaard conform de voorwaarden, vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot de burger de entiteit verzoekt om de persoonsgegevens te verwijderen, conform de voorwaarden, vermeld in artikel 17 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 21

Ingevolge die artikel wordt afdeling 4 opnieuw opgenomen met als opschrift de oprichting van een gegevensbron met de contactgegevens van de burgers.

Artikel 22

Een centrale gegevensbron met contactgegevens heeft deze voordelen:

- Kwalitatief betere dienstverlening aan burgers door de Vlaamse instanties en lokale besturen;
- Kortere doorlooptijden voor entiteiten en lokale besturen om hun digitale dienstverlening op te zetten;
- Lagere kosten
 - voor Vlaamse entiteiten en lokale besturen om hun digitale dienstverlening op te zetten;
 - binnen de Vlaamse overheid als geheel dankzij de centralisering en herbruikbaarheid van de broncomponenten die de stromen van overheidsdata vergemakkelijken.

De entiteit, bevoegd voor de facilitering van de digitalisering bij de instanties, is als beheerder van deze gegevensbron, verwerkingsverantwoordelijke conform de AVG.

Artikel 23

Het doel van de gegevensbron met contactgegevens kadert binnen een dienstverlening van een overheidsinstantie of een lokaal bestuur aan de burger, waarvoor contactgegevens nodig zijn.

De burger geeft zijn e-mailadres, telefoon- of gsm-nummer door aan de bron waar het wordt geregistreerd voor een specifieke dienstverlening. Het mag ook uitsluitend daarvoor worden gebruikt. Die dienstverlening wordt geïdentificeerd en gecatalogeerd in de Interbestuurlijke Producten- en Dienstencatalogus (IPDC).

De IPDC biedt een beknopte omschrijving van 'producten en diensten' van de overheid. De definitie van een overheidsproduct en/of -dienst is dienstverlening aan:

- een externe doelgroep: burgers, ondernemingen of andere organisaties
- of meerdere klanten (dienstverlening op maat van één specifieke klant wordt niet meegenomen);
- met interactie tussen de klant en de dienstverlenende overheid, in beide richtingen.

Dit kan bijvoorbeeld een aanvraag door een burger zijn, maar ook de overheid die automatisch een premie toekent aan de burger.

De gegevensbron is enkel toegankelijk voor de instanties en uitsluitend voor het voornoemde doeleinde.

Artikel 24

De burger geeft het e-mailadres, het telefoon- of gsm-nummer zelf en vrijwillig op. Het wordt in de bron geregistreerd en gekoppeld aan een specifieke dienstverlening en mag ook alleen daarvoor worden gebruikt.

De burger moet het e-mailadres, het telefoon- of gsm-nummer op een gebruiksvriendelijke manier kunnen registreren en achteraf aanpassen. De bron moet het ook mogelijk maken om eenzelfde e-mailadres, telefoon- of gsm-nummer te koppelen aan:

- meerdere dienstverleningen;
- alle dienstverleningen;
- alle dienstverleningen met uitzonderingen die de burger zelf kiest. In dit geval wordt telkens een expliciete toestemming gevraagd en geregistreerd.

Via 1700, het gratis informatienummer van de Vlaamse overheid, wordt ingezet op e-inclusie door burgers te informeren en begeleiden bij de verdere digitalisering van de dienstverlening.

Bij artikel 15 is reeds toegelicht waarom de toestemming de grondslag van de verwerking door Digitaal Vlaanderen is.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt de identificatiemiddelen die nodig zijn opdat de contactgegevens, namelijk mailadres, telefoonnummer of GSM-nummer, met de juiste persoon kunnen worden verbonden, namelijk de naam, de voornamen, het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer van de kruispuntbankregisters.

Artikel 26

De burger kan op elk moment het overzicht van e-mailadres(sen), telefoon- of gsm-nummer(s) gekend bij de overheid raadplegen, bijwerken of verwijderen. Entiteiten die in het verleden e-mailadressen, telefoon- of gsm-nummers verzamelden in het kader van een dienstverlening voor de burger, moeten deze informatie zichtbaar maken via Mijn Burgerprofiel.

Een van de beweegredenen om een centrale gegevensbron op te richten, is zorgen voor meer correcte en actuele gegevens zonder die meer te verspreiden. Vandaag wordt eenzelfde gegevenstype te vaak geregistreerd in meerdere systemen bij lokale besturen en andere overheidsinstanties, zonder dat er één correcte, centrale referentie is. Gegevens up-to-date houden en het gebruik ervan rationaliseren vereist een aanzienlijke inspanning, en moet in het beheer van de burger zelf blijven. Zij dienen de regie over hun eigen gegevens te houden.

De gegevens in de centrale bron worden alleen verwerkt binnen de grenzen van de lokale besturen en Vlaamse entiteiten. Als een burger een e-mailadres, telefoon- of gsm-nummer wil delen met derden, dan kan dat in de toekomst bewaard worden in de digitale kluis. De burger kiest vervolgens wie toegang krijgt tot welke gegevens in de kluis.

Artikel 27

Een voorbeeld van toepassing is de toekenning en uitkering van de Vlaamse Jobbonus. De instantie belast met deze dienstverlening heeft een rekeningnummer nodig om de premie te kunnen uitbetalen. De burger wordt via verschillende kanalen geïnformeerd en opgeroepen om zijn rekeningnummer digitaal te registreren in Mijn Burgerprofiel, specifiek voor de Vlaamse Jobbonus. Elk geregistreerd rekeningnummer bespaart de dienstverlenende instantie de tijd en kost van een fysieke briefwisseling. Dat bespaart meteen enkele euro's per burger. Bij grote doelgroepen, zoals die van de Vlaamse Jobbonus (een paar honderdduizen), zijn dat aanzienlijke efficiëntiewinsten.

Het spreekt voor zich dat als een instantie over meerdere contactopties beschikt, het registratieproces en de dienstverlening in zijn geheel beter kan worden georganiseerd, in het voordeel van de burger.

Om in interactie te treden met een burger, raadpleegt de instantie in kwestie via de tussenkomst van de VDI de gegevensbron met contactgegevens om te verifiëren of er in de voornoemde gegevensbron contactgegevens voor de betreffende dienstverlening zijn opgenomen. In voorkomend geval gebruikt de instantie die contactgegevens om in interactie te treden. De Vlaamse Regering legt per instantie of groep van instanties een tijdschema vast na advies van het stuurorgaan.

Elke instantie bezorgt haar nieuwe dienstverleningen voor de burger aan de entiteit. De entiteit deelt vervolgens de nieuwe dienstverleningen aan de burger mee via de burgergerichte toegang, vermeld in artikel II.7, eerste en zevende lid, van het Bestuursdecreet, voor zover de burger voorafgaand heeft toegestemd om op de hoogte te worden gehouden van nieuwe dienstverleningen. In voorkomend geval kan de burger conform artikel 5/4, 2°, zijn contactgegevens verstrekken voor die nieuwe dienstverleningen. De Vlaamse Regering legt per instantie of groep van instanties een tijdschema vast na advies van het stuurorgaan.

Artikel 28

Dankzij Mijn Burgerprofiel kan de burger automatisch en meerdere keren een melding ontvangen om de contactgegevens te valideren en, indien nodig, bij te werken. Om de kwaliteit van de gegevens en de gegevensbron in haar geheel te waarborgen, worden de nodige processen uitgewerkt en de bijhorende beheersmaatregelen ingevoerd.

Artikel 29

In dit artikel wordt de bewaringstermijn geregeld. De contactgegevens worden bewaard conform de voorwaarden, vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot de betrokkene de entiteit verzoekt om de persoonsgegevens te verwijderen, conform de voorwaarden, vermeld in artikel 17 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 30

In artikel 8 van het e-govdecreet wordt voorzien dat er ook protocollen kunnen worden gesloten met niet-overheden, aldus met private organisaties. Tussen de betreffende verwerkingsverantwoordelijken wordt aldus een protocol gesloten.

Er wordt expliciet opgenomen dat tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken geen protocollen worden gesloten. Protocollen zijn van toepassing tussen twee verschillende verwerkingsverantwoordelijken waarbij de betreffende verwerkingsverantwoordelijken elk gegevens verwerken voor afzonderlijke en aldus verschillende doeleinden. In geval van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid streven beide partijen dezelfde doeleinden na, en is aldus een protocol niet van toepassing.

De verwijzing naar authentieke gegevensbron wordt opgeheven aangezien dat stelsel wordt opgeheven en vervangen door de definitie van gegevensbron waarvan de opslag van de gegevens functioneel is opgedeeld overeenkomstig artikel 6/1 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Het protocol wordt gesloten door de betreffende verwerkingsverantwoordelijken na het respectievelijke advies van de functionaris voor gegevensbescherming van de meedelende instantie en van de betrokken bestemmingen, voor zover zij wettelijk of decretaal verplicht zijn een functionaris voor gegevensbescherming aan te stellen of vrijwillig een functionaris voor gegevensbescherming hebben aangesteld. Het protocol wordt vervolgens onmiddellijk bekendgemaakt op de website van alle bij de mededeling betrokken partijen.

Indien de betreffende verwerkingsverantwoordelijken niet tot een akkoord komen over de elektronische mededeling van persoonsgegevens of indien minstens één van die partijen om een beraadslaging verzoekt, kan over de beoogde mededeling een voorafgaande beraadslaging van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens worden ingewonnen.

Als de partijen niet tot een akkoord komen, wordt de aanvraag ingediend door de betreffende verwerkingsverantwoordelijken. Als een partij om een beraadslaging verzoekt, stelt ze de andere verwerkingsverantwoordelijken daarvan in kennis. Het verzoek hoeft niet te worden gemotiveerd ten aanzien van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens.

Voor zover het Vlaamse Comité voor de Mededeling van Persoonsgegevens een beraadslaging verleent voor de mededeling van persoonsgegevens, is die mededeling vrijgesteld van de verplichting om dienaangaande met de bestemming van de persoonsgegevens een protocol op te stellen.

Tevens wordt voorzien dat met verwerkingsverantwoordelijken uit eenzelfde sector die met de uitvoering van dezelfde taken van algemeen belang zijn belast of met de uitvoering van dezelfde verplichtingen die op hen rusten, algemene protocollen omtrent de elektronische mededeling van persoonsgegevens kunnen worden gesloten.

Een algemeen protocol wordt opgesteld mits advies van de functionaris voor gegevensbescherming van de meedelende instantie. Een algemeen protocol bevat de

punten van een protocol en de modaliteiten die door de ontvangende verwerkingsverantwoordelijken moeten worden nageleefd. Over het algemeen protocol wordt voorafgaand het advies van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens ingewonnen.

De verwerkingsverantwoordelijken van de instanties of organisaties van de betrokken sector kunnen aansluiten op een algemeen protocol na advies van hun functionaris voor gegevensbescherming en mits een bevestiging door de verwerkingsverantwoordelijke van de naleving van de modaliteiten van het algemeen protocol. Dat advies en die bevestiging worden bezorgd aan de meedelende instantie. Die meedelende instantie maakt het algemeen protocol en het overzicht van de aangesloten verwerkingsverantwoordelijken op haar website bekend. De aangesloten verwerkingsverantwoordelijken maken het algemene protocol bekend op hun website.

De meedelende instantie met wie de verwerkingsverantwoordelijken van de betrokken sector een algemeen protocol wensen te sluiten, kan beslissen om een voorafgaande algemene beraadslaging van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens in te winnen in plaats van een algemeen protocol te sluiten.

Artikel 31

In hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet wordt een afdeling I/2 ingevoegd, die luidt als volgt: "Afdeling I/2. Het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens".

Artikel 32

Via artikel 32 wordt een Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens opgericht, samengesteld uit leden die worden benoemd door de Vlaamse Regering. Essentieel is dat dit comité wordt onderscheiden én afgezonderd van de bestaande onafhankelijke toezichthouder in Vlaanderen, de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC).

Hier gaat het specifiek om een comité waarvan de taak beperkt is tot het bepalen van de modaliteiten van gegevensmededelingen. Zoals voorzien is bij het Informatieveiligheidscomité, wordt voorzien dat Digitaal Vlaanderen een juridisch en technisch advies opstelt over elke aanvraag aangaande de mededeling van Vlaamse gegevens.

Reden voor de suggestie om een afzonderlijk comité in te stellen is dat meer ingezet wordt op personen die de materie (voldoende) kennen, die onafhankelijk en neutraal oordelen.

Het Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens is samengesteld uit de volgende drie effectieve leden: een deskundige inzake de bescherming van persoonsgegevens en inzake de regelgeving ter zake en de organisatie van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer in Vlaanderen, een deskundige inzake datatechnologieën en een deskundige inzake elektronisch identiteitsbeheer en informatieveiligheid. Bij iedere beraadslaging door het adviescomité Vlaamse comité

voor de mededeling van persoonsgegevens hebben de aanwezige leden samen de voormelde deskundigheid.

De leden van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens worden voor een hernieuwbare termijn van zes jaar benoemd door de Vlaamse Regering. Ze kunnen van hun opdracht worden ontheven door de Vlaamse Regering. Wanneer het mandaat van een werkend of plaatsvervangend lid een einde neemt vóór de vastgestelde datum, wordt dat lid zo spoedig mogelijk vervangen. Het nieuwe lid voleindigt het mandaat van het voormalige lid dat het vervangt.

Het mandaat van het lid van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens eindigt van rechtswege wanneer hij definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard. De Vlaamse Regering beëindigt het mandaat van een lid van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens :

1° op verzoek van het lid;

2° wanneer het lid niet langer aan de voorwaarden, vermeld in §3, voldoet.

De Vlaamse Regering kan het mandaat van het lid van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens beëindigen :

1° wanneer het lid de leeftijd van 67 jaar bereikt;

2° indien het lid op ernstige wijze is tekortgeschoten in de uitoefening van zijn taak.

Artikel 33

Binnen de grenzen van hun bevoegdheden krijgen de leden van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens van niemand onderrichtingen. Zij kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die zij uiten of daden die zij stellen bij het vervullen van hun functie.

De leden van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens zijn onpartijdig en objectief en laten zich niet leiden door vooringenomenheid, in welke vorm dan ook.

De leden van het Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens en hun medewerkers zijn gehouden tot een vertrouwelijkheidsverplichting met betrekking tot alles wat ze uit hoofde van hun functie hebben kunnen vernemen. Alle leden ondertekenen een verklaring over vertrouwelijkheid en belangenconflicten. Als in een dossier een belangenconflict bij een lid, dat voortkomt uit zijn activiteiten of functie, een onpartijdig oordeel onmogelijk maakt, mag dat lid niet deelnemen aan de besluitvorming in dat dossier. Het lid brengt de voorzitter of, als hij zelf de voorzitter is, de plaatsvervangende voorzitter op de hoogte van het belangenconflict en de onthouding van deelname aan de besluitvorming.

Artikel 34

Indien de voorzitter verhinderd of afwezig is of niet kan deelnemen aan de besluitvorming wegens een belangenconflict, oefent een ander effectief lid zijn functie uit. De plaatsvervangende leden vervangen de effectieve leden indien zij verhinderd of afwezig zijn of in afwachting van hun vervanging.

Een plaatsvervangend lid kan slechts deelnemen aan een vergadering van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens indien dat werkend lid niet zelf aan die vergadering deelneemt.

Artikel 35

De leden, met uitzondering van het lid dat het voorzitterschap uitoefent, hebben per vergadering van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens die ze bijwonen recht op een presentiegeld van 175,89 euro per zitting. Het presentiegeld volgt de evolutie van het gezondheidsindexcijfer overeenkomstig de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het rijk worden gekoppeld, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 178 van 30 december 1982 en onverminderd artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Het presentiegeld tegen 100% wordt gekoppeld aan het spilindexcijfer 138,01. Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Het lid dat het voorzitterschap van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens uitoefent, heeft per vergadering van het Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens die het bijwoont recht op twee maal het presentiegeld van een gewoon lid.

De leden, met inbegrip van het lid dat het voorzitterschap uitoefent, hebben recht op de vergoedingen voor de reis- en verblijfskosten conform de bepalingen die gelden voor de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid.

Artikel 36

Het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens is gevestigd en heeft zijn vergaderingen bij het agentschap Digitaal Vlaanderen dat de kantoren en de kantooruitrusting ter beschikking stelt die nodig zijn voor de werking en het voorzitterschap, alsook gespecialiseerd personeel, voor zover daar nood aan is om de taken van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens tot een goed einde te brengen. De voorzitter van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens draagt de functionele verantwoordelijkheid over dat personeel wat betreft de opdrachten die het voor het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens uitvoert.

Artikel 37

Het agentschap Digitaal Vlaanderen stelt een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de mededeling van persoonsgegevens waarvan het van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens onmiddellijk een afschrift ontvangt.

Artikel 38

De werkingskosten van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens, met inbegrip van de aan de voorzitter en de andere leden

uitgekeerde vergoedingen en terugbetalingen van kosten voor zover die betrekking hebben op de uitvoering van zijn opdrachten, worden gedragen door het agentschap Digitaal Vlaanderen.

Artikel 39

Het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens stelt zijn huishoudelijk reglement vast, dat onder meer de nadere regels bevat met betrekking tot het indienen van aanvragen, het versturen van de aanvragen naar het agentschap Digitaal Vlaanderen en het ontvangen van het technisch en juridisch advies van het agentschap Digitaal Vlaanderen. Het huishoudelijk reglement bepaalt dat bij een staking van stemmen de stem van de voorzitter doorslaggevend is.

Artikel 40

Het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens is met het oog op de gegevensbescherming belast met de volgende taken voor wat betreft de gegevensmededelingen door instanties:

1° het formuleren van de goede praktijken die het nuttig acht voor de mededeling van persoonsgegevens door instanties;

2° het verlenen binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van een volledig ontvankelijk dossier van beraadslagingen voor de mededeling van persoonsgegevens;

3° het verlenen binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van een volledig ontvankelijk dossier, van algemene beraadslagingen aan een bepaalde categorie van begunstigen in het geval meerdere publieke of private instanties met een taak van algemeen belang gelijkaardige structurele behoeften hebben met betrekking tot bepaalde gegevens, beheerd door instanties. Daarbij wordt het kader vastgesteld voor de mededeling en wordt in het bijzonder bepaald de voorwaarden en de modaliteiten waaraan een aanvrager moet voldoen om bij de algemene beraadslaging te kunnen aansluiten;

4° het bijhouden en publiceren van de beraadslagingen op de website van het comité voor de mededeling van persoonsgegevens;

5° het jaarlijks publiceren op de website van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens van een beknopt verslag over de vervulling van de opdrachten tijdens het afgelopen jaar met bijzondere aandacht voor de dossiers waarover niet tijdig beslist kon worden.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens kan elke beraadslaging van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens, ongeacht wanneer zij werd verleend, toetsen aan hogere rechtsnormen. Met behoud van haar andere bevoegdheden kan zij, als ze op een gemotiveerde wijze vaststelt dat een beraadslaging niet in overeenstemming is met een hogere rechtsnorm, het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens vragen om die beraadslaging op de punten die ze aangeeft binnen de vijfenveertig dagen en uitsluitend voor de toekomst te heroverwegen. In voorkomend geval legt het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens de gewijzigde beraadslaging ter advies voor aan de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. Voor zover die niet binnen de vijfenveertig dagen bijkomende opmerkingen formuleert, wordt de gewijzigde beraadslaging geacht definitief te zijn.

Artikel 41

De leden van de Vlaamse toezichtcommissie en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, handelingen of gedragingen in de uitoefening van de opdrachten van de Vlaamse toezichtcommissie, behalve in de gevallen voorzien bij wet. Door deze bepaling wordt er voor de leden van de Vlaamse toezichtcommissie, met inbegrip van de plaatsvervangende leden en de personeelsleden ervan, een persoonlijk immuniteitssysteem op het vlak van de burgerlijke aansprakelijkheid ingevoerd ten aanzien van de natuurlijke personen of rechtspersonen die bij een beslissing van de Vlaamse toezichtcommissie betrokken zijn.

De Vlaamse toezichtcommissie bestaat uit zes leden die aangeduid zijn door de Vlaamse Regering. Zij vertegenwoordigen geen enkele organisatie in de Vlaamse toezichtcommissie. De leden van de Vlaamse toezichtcommissie worden aangesteld op grond van hun kwalificaties, ervaring en vaardigheden op het gebied van zowel juridische als technologische expertise inzake de verwerking en bescherming van persoonsgegevens. De Vlaamse toezichtcommissie beschikt over personeel dat ter beschikking wordt gesteld door de diensten van de Vlaamse Regering die bevoegd zijn voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, dit is nu het Agentschap Digitaal Vlaanderen. Het kunnen zowel statutaire als contractuele personeelsleden zijn.

Zoals aangegeven in artikel 10/1, §1, van het e-govdecreet, is de Vlaamse toezichtcommissie wat betreft haar organisatie, juridische structuur en besluitvorming autonoom en functioneel onafhankelijk van de instanties op wiens gegevensverwerkingsprocessen ze toezicht houdt.

Er wordt bovendien in artikel 10/2, §2, vermeld dat de Vlaamse toezichtcommissie volledig onafhankelijk en neutraal is en dat de Vlaamse toezichtcommissie, noch haar leden, noch haar personeelsleden, instructies of bevelen kunnen krijgen van het Vlaams Parlement of van een andere publieke of particuliere entiteit en noch op directe noch op indirecte wijze instructies of bevelen vragen of aanvaarden, zoals bepaald in artikel 52, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse toezichtcommissie oefent haar taken en bevoegdheden op onpartijdige, objectieve en transparante wijze uit.

De leden van de Vlaamse toezichtcommissie zijn als lid geen personeel zijn van de Vlaamse administratie of een andere overheidsdienst zodat tengevolge hiervan de wet van 10 februari 2003 betreffende de aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen, niet geldt en ze hierdoor blootgesteld zijn aan een zwaarder aansprakelijkheidsregime.

Opdat de Vlaamse toezichtcommissie volledig onafhankelijk zou kunnen werken, moet deze eigenschap onder andere ook worden gewaarborgd nadat een dossier werd behandeld, dit wil zeggen als daartegen of op grond van een beslissing van de Vlaamse toezichtcommissie een beroep voor de Raad van State of een burgerlijk aansprakelijkheidsgeding wordt gevoerd voor de gewone rechtbank. Het decreet voorziet momenteel namelijk niet om de leden en personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie individueel te beschermen als zij eventueel op het vlak van

burgerlijke aansprakelijkheid worden gevat met een geding door natuurlijke of rechtspersonen die bij één van haar beslissingen betrokken zijn.

Het is essentieel dat de leden en personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie hun functie vervullen onafhankelijk van elke externe druk, waaronder de dreiging van een latere vervolging op het gebied van de burgerlijke aansprakelijkheid.

Alhoewel de leden ambtenaren kunnen zijn en dus onderworpen aan de wet van 10 februari 2003 genieten ze niet van de bescherming van deze laatste bij hun optreden in het kader van de Vlaamse toezichtcommissie. Zoals al vermeld werd, kunnen de personeelsleden ook contractueel zijn aangeworven.

Er moet bijgevolg in een bepaling worden voorzien waardoor de leden en personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie op het vlak van de burgerlijke aansprakelijkheid persoonlijke onschendbaarheid krijgen ten aanzien van personen die bij een beslissing van de Vlaamse toezichtcommissie betrokken zijn.

Via de ontheffingsclausule van de burgerlijke aansprakelijkheid wil deze bepaling dus de leden en personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie beschermen tegen elke vorm van directe of indirecte druk die ze zouden kunnen ondervinden van derden bij het uitoefenen van de taken van de Vlaamse toezichtcommissie.

De individuele leden en personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie zouden dus ontsnappen aan de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregeling, maar enkel als het zou gaan om een rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid, aanhangig gemaakt door een persoon/personen die betrokken partij is/zijn bij een handeling of beslissing van de Vlaamse toezichtcommissie. Die bepaling sluit dus niet uit dat de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregeling zou worden toegepast op de Vlaamse toezichtcommissie zelf.

Een gelijkaardige regeling bestaat al voor de leden van de Gegevensbeschermingsautoriteit en de federale Beroepscommissie voor de toegang van het publiek tot milieu-informatie.

Artikel 42

Het bedrag van het presentiegeld van de leden van de VTC wordt aangepast en gelijkgesteld met het presentiegeld van de leden van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens.

De verwijzing naar het ondertussen opgeheven decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof wordt opgeheven en vervangen door de verwijzing naar het decreet van 29 maart 2019 houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

Artikel 43

De woorden "persoonlijke levenssfeer" worden vervangen door de woorden "bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming" aangezien de algemene verordening gegevensbescherming, zoals het opschrift van de verordening

het vermeldt, het toezicht op de bescherming van persoonsgegevens regelt. Er is een wezenlijk verschil tussen "persoonlijke levenssfeer", zoals bepaald in artikel 22 GW, en "gegevensbescherming".

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator

Artikel 44

In artikel 2 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator (VDI-decreet) worden een aantal nieuwe definities opgenomen. Er is een onderscheid tussen (gewone) gegevens en persoonsgegevens. Dat moet toelaten om, in voorkomend geval, ook regels te bepalen voor de verwerking van gegevens die niet noodzakelijk persoonsgegevens zijn.

Wat het netwerk betreft, wordt voorgesteld om dit zo te omschrijven dat hiervan deel uitmaken alle gegevensbronnen die via de Vlaamse dienstenintegrator beschikbaar zijn. Dit moet toelaten om de gegevensuitwisselingen binnen Vlaanderen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Artikel 45

Via voorliggend artikel wordt in artikel 4, 13°, van het VDI-decreet toegevoegd dat deze bepaling specifiek betrekking heeft op de samenwerking met andere dienstenintegratoren. De voorgestelde tekst houdt in dat als het op basis van o.a. beraadslagingen van het Informatieveiligheidscomité nodig is om in het kader van samenwerking met andere dienstenintegratoren verbintenissen op te nemen, daartoe beroep kan worden gedaan op de verbintenissen die voortvloeien uit de al toegekende opdrachten. De formulering is bewust algemeen gehouden om te trachten op die manier eventuele toekomstige vereisten mee op te nemen. Om te vermijden dat het Informatieveiligheidscomité een vrijgeleide krijgt, wordt er verwezen naar "verbintenissen die in het kader van de samenwerking met andere dienstenintegratoren nodig zijn". Als zodanig wordt getracht om het voorwerp van de verbintenissen en beraadslagingen zoveel mogelijk te beperken.

Het is niet uitgesloten dat de Kamer Sociale Zekerheid en Gezondheid van het Informatieveiligheidscomité in de toekomst andere (bijkomende) maatregelen oplegt aan deelstatelijke dienstenintegratoren. Dat is mogelijk voor zover deze maatregelen de bevoegdheid van de kamer niet overschrijden en bijgevolg "beperkt" blijven tot het formuleren van goede praktijken die de kamer nuttig acht voor de uitvoering en de naleving van de KSZ-wet en uitvoeringsmaatregelen en van de door of krachtens de wet vastgestelde bepalingen ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen.

Ingevolge de opheffing van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens door de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens wordt in artikel 4, 14°, van het VDI-decreet de verwijzing naar voornoemd koninklijk besluit opgeheven en wordt er verwezen naar de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 46

In artikel 5 van het VDI-decreet wordt de verwijzing naar authentieke gegevens opgeheven aangezien het stelsel van authentieke gegevens(bronnen) wordt opgeheven.

Artikel 47

In de praktijk is de te volgen procedure om gegevensbronnen als authentiek te erkennen, niet altijd werkzaam. Praktijken op andere beleidsniveaus (federaal, Waals, ...) maken duidelijk dat een procedure om gegevens(bronnen) als authentiek te erkennen niet absoluut noodzakelijk is voor een goede regeling van het interbestuurlijk gegevensverkeer. Daarom dat het stelsel van de erkenning van authentieke gegevensbronnen wordt vervangen door het stelsel van de functionele opdeling van gegevensopslag.

In die mate is het aangewezen om de bestaande procedure aan te passen. Wat wel minimaal vereist is, is een functionele opdeling van de gegevensopslag. Voor Vlaanderen houdt dit in dat er een functionele opdeling wordt gemaakt van de gegevens die in de Vlaamse gegevensbronnen beschikbaar zijn. Deze regeling vervangt de bestaande regeling inzake de erkenning als Vlaamse authentieke gegevensbronnen.

Voorafgaand wordt het advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid ingewonnen. Dat moet toelaten dat alle partijen die bij de werking van de VDI betrokken zijn, inspraak hebben, zodat de genomen beslissingen een voldoende draagvlak hebben. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.

Het dossier kan dan aldus door de belanghebbende minister aan de Regering worden voorgelegd. In afwachting van de beslissing van de Vlaamse Regering wordt de beslissing van de VDI inzake de functionele opdeling van de opslag opgeschort.

Gegevens kunnen niet zo maar functioneel worden opgedeeld waarbij het beheer wordt toevertrouwd aan instanties. Er moeten voldoende garanties worden geboden op het vlak van de kwaliteit van de gegevens en de bruikbaarheid, het adequate beheer, de veiligheid, de financiering en de interoperabiliteit van de gegevensbron. De Vlaamse Regering kan dat nader specificeren zoals ook voor de erkenning van authentieke gegevensbronnen is gebeurd, nl. het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009. Ook kan de Vlaamse Regering aanvullende voorwaarden opleggen voor geografische gegevensbronnen. De Vlaamse Regering kan bepalen welke taken de beheersinstanties moeten vervullen opdat de voormelde garanties effectief worden gerealiseerd.

Zodra de opslag van gegevens functioneel is opgedeeld en toevertrouwd aan instanties, zijn die instanties in dat geval verplicht de gegevens, waarvan hen het beheer is toevertrouwd, op te slaan en bij te houden.

De mededeling van gegevens van het netwerk van de VDI door of aan instanties gebeurt met tussenkomst van de VDI, behalve indien het gaat om een mededeling

respectievelijk aan of door personen op wie de gegevens betrekking hebben, hun wettelijke vertegenwoordigers, evenals diegenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken. De VDI voorziet de nodige overgangsmaatregelen in overleg met het stuurorgaan zodat de betreffende instanties niet onmiddellijk hoeven over te schakelen naar de VDI. Er zal ook voldoende overleg tussen de instanties en de VDI worden georganiseerd en het overleg zal bovendien ook worden versterkt om tijdig de noden en behoeften van de instanties te capteren. Gelet op het belang van de rol van de VDI bij de gegevensuitwisselingen van en naar Vlaamse instanties, wordt de kosteloosheid van de diensten van de VDI behouden.

De VDI kan, na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, ook nog voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI, voor zover die tussenkomst geen toegevoegde waarde kan bieden. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.

Het dossier kan dan aldus door de belanghebbende minister aan de Regering worden voorgelegd. In afwachting van de beslissing van de Vlaamse Regering wordt de beslissing van de VDI inzake de vrijstelling van tussenkomst van de VDI opgeschort.

De instanties zijn eveneens vrijgesteld van de verplichting beroep te doen op de VDI in het geval het gegevens betreft waarvan de opslag hun werd toevertrouwd.

Artikel 48

Artikel 7, §3, van VDI-decreet wordt aangepast zodat duidelijk is dat elke mededeling van persoonsgegevens via de VDI gebeurt met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.

Artikel 7, §4, van het VDI-decreet wordt opgeheven aangezien deze bepaling is opgenomen in §3.

Artikel 49

Via voorliggend artikel wordt een artikel 7/1 ingevoegd. De instanties winnen de gegevens die ze nodig hebben voor de uitvoering van de taken van algemeen belang waarmee ze zijn belast of voor de uitvoering van de verplichtingen die op hen rusten, in het netwerk, als ze daar beschikbaar zijn. Ze doen beroep op de VDI in het geval ze de juistheid nagaan van de gegevens die in het netwerk beschikbaar zijn. De instanties zamelen de gegevens waarover ze beschikken niet meer in bij de betrokkene, zijn lasthebber of zijn wettelijke vertegenwoordiger. Zodra de betrokkene, zijn lasthebber of zijn wettelijke vertegenwoordiger vaststelt dat een instantie over onvolledige of onjuiste gegevens beschikt, meldt hij de nodige verbeteringen of aanvullingen onverwijld aan de betrokken instantie.

Artikel 50

Via voorliggend artikel wordt een artikel 7/2 ingevoegd. De VDI ontwikkelt, in overleg met de instanties waaraan het beheer van gegevens functioneel is toebedeeld en na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, de technische middelen om de gegevens te ontsluiten naar de instanties en overheden die ze nodig hebben om hun diensten aan de burgers te verlenen.

Als dat nodig is, kan de VDI, op voorstel van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, een kopie maken van de gegevens die worden beheerd door de instantie waaraan de opslag functioneel is toebedeeld, met de loutere bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die gegevens efficiënter te doen verlopen en daardoor die gegevens efficiënter en sneller ter beschikking te stellen van de instanties die ze nodig hebben om hun diensten te verlenen, op voorwaarde dat de VDI:

1° de gegevens niet wijzigt;

2° de gegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken instanties en externe overheden;

3° onmiddellijk de opgeslagen gegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de VDI er daadwerkelijk kennis van heeft dat de gegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die gegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.

Artikel 51

Via voorliggend artikel wordt een artikel 7/3 ingevoegd. Voor zover de gegevens, nodig voor het toekennen van een aanvullend recht aan natuurlijke personen, in het netwerk van de VDI beschikbaar zijn, zijn de toekennende instanties verplicht ze uitsluitend bij de VDI op te vragen.

Onder aanvullend recht wordt verstaan: een recht op enig voordeel, verstrekt door een instantie, dat een natuurlijke persoon of zijn rechthebbenden geniet ingevolge een decretale of reglementaire bepaling als gevolg van het statuut van deze natuurlijke persoon inzake sociale zekerheid.

Artikel 52 tot en met 55

Via deze artikelen worden in artikel 8, 9, 10 en 15 van het VDI-decreet de bepalingen omtrent authentieke gegevensbronnen opgeheven aangezien het stelsel van authentieke gegevensbronnen wordt opgeheven.

Artikel 6

Via dit artikel wordt het opschrift van hoofdstuk 6 uitgebreid tot noodsituaties.

Artikel 57

Om in uitzonderlijke dringende noodsituaties, zoals de COVID-pandemie, persoonsgegevens te kunnen verwerken, wordt via voorliggend artikel een decretale basis voorzien zodat er snel kan worden geschakeld en om persoonsgegevens te kunnen verzamelen en doorgeven.

De noodsituaties worden op federaal, provinciaal of gemeentelijk niveau bepaald.

In die uitzonderlijke gevallen kan de Vlaamse Regering, na advies van de Vlaamse toezichtcommissie, binnen een termijn van vijf werkdagen, de VDI belasten de nodige persoonsgegevens, te verzamelen en op te slaan om ze ter beschikking te stellen aan de instanties die ze nodig hebben voor het toekennen van een voordeel aan een burger, vermeld in artikel I.4, 7°, van het Bestuursdecreet.

De Vlaamse Regering bepaalt nader die bevoegdheid en de verwerkingen van de betreffende persoonsgegevens. Die bevoegdheid is altijd beperkt tot de periode van de betreffende noodsituatie.

De besluiten die krachtens dit artikel worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd zes maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.”.

Door de band met de noodsituatie kan de gegevensopslag en -verwerking door de VDI hier gekwalificeerd worden als tijdelijk en specifiek. Dat houdt in dat er een bepaling is die de VDI de bevoegdheid toekent om in noodsituaties bepaalde persoonsgegevens te verwerken. Deze bepaling moet, voor het geval de noodsituatie zich voordoet, worden aangevuld met een uitvoeringsbepaling, een besluit van de Vlaamse Regering, die aangeeft over welke persoonsgegevens en welke verwerking het concreet gaat.

Het gaat om een regeling die toelaat om bestaande gegevens tijdelijk op te slaan om ze verder ter beschikking te kunnen stellen. Deze regeling is enkel voorzien voor positieve diensten, d.i. voor gevallen waarin de Vlaamse overheid haar burgers een dienst wil verlenen of een voordeel wil toekennen. Negatieve diensten, d.i. gevallen waarin er aan de burgers een verplichting wordt opgelegd, zijn hiervoor minder aangewezen. Immers, voor verplichtingen met mogelijks een inmenging in het privéleven, vereist steeds een decretale regeling die de essentiële elementen bevat zoals die in toepassing van artikel 22 Grondwet worden vereist. Het opleggen van verplichtingen houdt, meer dan het verlenen van een dienst of het toekennen van een voordeel, een inmenging in het privéleven van de burgers in. Daarom is een algemene regeling niet haalbaar.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het Bestuursdecreet van 7 december 2018

Afdeling 1. Wijzigingen van hoofdstuk 2 van titel I, wat betreft de definities met betrekking tot het toepassingsgebied

Artikel 58

Ingevolge de wijziging van het decreet van 22 december 2008 bij het bijzonder decreet van 15 juni 2018 wordt de term “intergemeentelijke onderwijsvereniging” vervangen door de term “interlokale onderwijsvereniging”.

Afdeling 2. Wijzigingen van hoofdstuk 1 van titel II, wat betreft de communicatie tussen burgers en de overheid

Artikel 59

Door de invoeging van artikel II.7 in het tweede lid zullen ook o.a. instellingen met een publieke taak gegevens waarover ze beschikken, kunnen verstrekken via de geïnfomatiseerde toepassing, vermeld in artikel II.7 van het Bestuursdecreet. Ook zullen ze via diezelfde toepassing de mogelijkheid hebben om gegevens van de burger te ontvangen.

Artikel 60

Via voorliggend artikel worden de functionaliteiten van de geïnfomatiseerde toepassing uitgebreid, nl. de mogelijkheid voor de burger om te communiceren met de achterliggende entiteiten. Dit houdt in dat burgers via die toepassing ook persoonsgegevens kunnen bezorgen of meedelen aan Vlaamse instanties die deze nodig hebben in het kader van hun dienstverlening. Als zodanig is die toepassing een bijkomend communicatiekanaal via hetwelk de burger gegevens aan instanties kan verstrekken. Dit heeft als voordeel dat de burger is geauthenticeerd en de instanties weten welke burger welbepaalde gegevens verstrekt. Die toepassing mag alleen gebruikt worden door de burger voor toegang tot zijn gegevens of voor de verstrekking van zijn gegevens aan de voornoemde overheidsinstanties.

Artikel II.7, zevende lid, van het Bestuursdecreet voorziet dat het agentschap Digitaal Vlaanderen de manier en de nadere inhoud van de toegang en de verstrekking bepaalt. Daarop bestaat reeds een uitzondering voor gegevens met betrekking tot rechtspersonen en natuurlijke personen in hun hoedanigheid van ondernemer. Daarvoor bepaalt de Vlaamse Regering, conform artikel II.7, achtste lid, de verantwoordelijke overheidsinstantie.

Door de invoeging van een nieuw (negende) lid wordt voorzien in een bijkomende uitzondering voor gegevens die betrekking hebben op rechtspersonen en groeperingen van natuurlijke personen in hun hoedanigheid van vereniging of stichting. Vereniging moet daarbij begrepen worden in de zin van uitzondering artikel 1:2 en 1:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Het gaat dus zowel om verenigingen zonder winstoogmerk en internationale verenigingen zonder winstoogmerk als om feitelijke verenigingen en afdelingen van koepelorganisaties.

Onder stichting worden de stichtingen verstaan, zoals opgenomen in artikel 1:3 en 1:7 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Deze invoeging kadert in de ontwikkeling van het Verenigingsloket, met als doelstelling om administratieve vereenvoudiging te realiseren voor verenigingen en stichtingen in het kader van hun interacties met overheidsinstanties. Het Verenigingsloket is een virtueel gecentraliseerd kanaal waarlangs vertegenwoordigers van verenigingen en stichtingen een geconsolideerd overzicht kunnen krijgen van de door de overheid gekende gegevens van hun vereniging of stichting en waarlangs hun interacties met de overheid op een gestructureerde, overzichtelijke en digitale manier kunnen verlopen via een uniforme en gestroomlijnde geïnfomatiseerde toepassing. Zo wordt tegemoet gekomen aan een verzuchting die reeds lang leeft bij de verenigingen om net als de burger en de ondernemers ontzorgd te worden in deze interacties.

Afdeling 3. Wijzigingen van hoofdstuk 2 van titel II, wat betreft de elektronische uitwisseling van berichten

Artikel 61

Een groot deel van de basisregels rond digitalisering van bepaalde overheidshandelingen in Vlaanderen bevindt zich in Titel II, Hoofdstuk 2 van het Bestuursdecreet. In dit hoofdstuk staan onder meer bepalingen opgenomen rond elektronische uitwisseling van berichten, en rond bestuurshandelingen in elektronische vorm, inclusief equivalentieregels die digitalisering vereenvoudigen en flexibiliseren.

Niet alle Vlaamse overheidsinstanties worden echter gevat door dit hoofdstuk. De draagwijdte ervan wordt in het huidige artikel II.18 beperkt tot de Vlaamse overheid (met uitzondering van de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid), en lokale overheden. Hierdoor kunnen een aantal instanties geen gebruik maken van de mogelijkheden van Hoofdstuk 2, en moeten zij momenteel gedwongen afzien van digitaliseringsopties die wel openstaan voor andere soorten instanties, zelfs indien de onderliggende problemen en opportuniteiten zeer gelijkaardig zijn.

De voorgestelde aanpassing verklaart hoofdstuk 2 ook van toepassing op instellingen met een publieke taak, zoals gedefinieerd in artikel I.3. 6° van het Bestuursdecreet, maar enkel wat hun publieke taak betreft. Het gaat om instellingen die in de praktijk cruciale taken van algemeen belang uitvoeren, en die rechtstreeks of onrechtstreeks onder de controle van de Vlaamse overheid of van bepaalde Vlaamse instanties staan.

Daarmee wordt ook tegemoet gekomen aan het arrest 2022/158 van 1 december 2022 van het Grondwettelijk Hof waarin wordt gesteld dat artikel II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 artikel 10 en 11 van de Grondwet schenden, in zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroepsmogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting. Dat de gemeente- en provinciescholen wel onder het toepassingsgebied van de verplichting vallen (zie overweging B.5.4) en alle andere onderwijsinstellingen niet, schendt volgens het Grondwettelijk Hof het gelijkheidsbeginsel omdat er een illegitiem verschil in bescherming uit voortvloeit voor leerlingen of studenten aan wie een beslissing betekend wordt waartegen een beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen openstaat (zie overweging B.8.2 en B.9).

Om toekomstige betwistingen te voorkomen, wordt in het toepassingsgebied de uitzondering voor de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid eveneens opgeheven.

De uitbreiding van hoofdstuk 2 – en bijgevolg ook de impact van de digitaliserings- en flexibiliseringsbepalingen – blijft beperkt tot instellingen met een publieke taak “enkel wat hun publieke taak betreft”. Deze laatste beperking is juridisch onvermijdelijk omwille van de beperkingen van de Vlaamse bevoegdheden: het zou de Vlaamse regelgever immers niet toekomen om bijvoorbeeld federaal geregementeerde procedures te wijzigen, louter op basis van het gegeven dat zij worden uitgevoerd of toegepast door een Vlaamse instantie.

Deze beperking zorgt onvermijdelijk voor enige complexiteit in de praktijk: bij een bepaalde procedure die een instelling met een publieke taak wil moderniseren met toepassing van hoofdstuk 2, zal zij dus eerst moeten nagaan of die procedure een Vlaams gereguleerde publieke taak betreft. Is dit niet het geval, dan gelden de bepalingen van hoofdstuk 2 niet.

Deze afweging is echter niet alleen onvermijdelijk, maar ook niet nieuw: precies dezelfde formulering ("instellingen met een publieke taak, wat hun publieke taak betreft") komt ook reeds elders in het Bestuursdecreet voor, meer bepaald in artikel II.1 (inzake communicatie tussen burgers en de overheid), artikel II.28 (inzake toegang tot bestuursdocumenten), artikel II.53 (open data en hergebruik van overheidsinformatie), en artikel III.65 (elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer). Telkens gaat het over onderwerpen waarbij de mogelijkheden van de Vlaamse regelgever om een specifiek kader te scheppen noodzakelijkerwijs beperkt moeten blijven tot materies die onder haar juridische voogdij staan.

De voorgestelde aanpassing zorgt dus niet enkel voor grotere flexibiliteit bij instanties die daar nadrukkelijk naar vragen, maar zorgt ook voor een grotere coherentie binnen het Bestuursdecreet door hetzelfde criterium voor de afbakening van het toepassingsgebied consequent te hergebruiken voor gelijkaardige materies.

Artikel 62

Er wordt een technische verduidelijking aangebracht in artikel II.22, §2, 3° van het Bestuursdecreet. Hierbij wordt met name geëxpliciteerd dat een eventuele intrekking van de instemming slechts geldt voor alle toekomstige berichten. De berichten ontvangen vóór de intrekking blijven rechtsgeldig verzonden en ontvangen. Deze verduidelijking is geen inhoudelijke wijziging, vermits retroactieve intrekking voor rechtsgeldig verzonden berichten ook voorheen logisch en juridisch onmogelijk was, maar is er enkel op gericht om eventuele onzekerheid op dit punt weg te nemen.

Artikel 63

Artikel II.23 bevat de algemene regels inzake de bepaling van het tijdstip van verzending en ontvangst van elektronische uitwisselingen met een Vlaamse instantie. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen situaties waarbij al dan niet gebruik gemaakt wordt van hetzelfde informatiesysteem. Dit onderscheid is logisch: de situatie is veel eenvoudiger wanneer er slechts één systeem in het spel is, vermits het moment van toegankelijkheid voor de geadresseerde op dat ene systeem (zoals dat blijkt uit de logbestanden van het systeem) tegelijkertijd het moment van verzending en ontvangst uitmaakt. Bij een combinatie van systemen die niet beschouwd kan worden als hetzelfde informatiesysteem is er doorgaans sprake van een feitenkwestie, omdat er een tijdsverschil kan zijn tussen het moment van verzending in het ene systeem, en de toegankelijkheid ervan voor de geadresseerde op het andere systeem.

De vraag wanneer er sprake is van "hetzelfde informatiesysteem" werd reeds geïntegreerd in artikel II.23: het gaat om "een informatiesysteem of een combinatie van informatiesystemen waarbij de overheidsinstantie voldoende

controle heeft over de logging van het tijdstip van verzending en ontvangst van een bericht”.

In de praktijk geeft de interpretatie van deze bepaling echter aanleiding tot verwarring en discussies, met name wanneer er sprake is van uitwisselingen waarbij niet alleen de instantie een bepaalde geadresseerde aanschrijft, maar deze laatste ook over de mogelijkheid beschikt om via hetzelfde kanaal te antwoorden. Het Bestuursdecreet heeft nadrukkelijk als oogmerk om dergelijke elektronische tweerichtingscommunicatie toe te laten: de relevante regels spreken immers consequent over een ‘uitwisseling’ van berichten, hetgeen communicatie in twee richtingen impliceert.

De huidige formulering van artikel II.23 bevat duidelijke criteria voor de bepaling van het tijdstip van verzending of ontvangst “door een overheidsinstantie”. Voor andere partijen dan overheidsinstanties – zoals bijvoorbeeld burgers - zijn er wel regels voor de bepaling van het “tijdstip van ontvangst door de geadresseerde” als de overheidsinstantie en de geadresseerde hetzelfde informatiesysteem gebruiken, maar geen algemene regels voor de bepaling van het tijdstip van verzending. Dit is louter een weerspiegeling van bovenstaande feitelijke situatie, namelijk dat de bepaling van het tijdstip van verzending moeilijk op algemene wijze geregeld kan worden, aangezien het informatiesysteem van verzenders die geen overheidsinstanties zijn niet per definitie onder overheidscontrole staat. De formulering wordt echter vaak fout begrepen, als zou artikel II.23 enkel bestemd zijn om éénrichtingsverkeer van overheid naar burger toe te laten, zonder repliekmogelijkheid. Een verduidelijking dringt zich dan ook op.

Daarnaast lijkt het ook aangewezen om eveneens algemene regels te bepalen voor een vaak terugkerende vraag, namelijk wanneer wettelijk bepaalde termijnen beginnen te lopen in geval van elektronische verzending. In een analoge context lijkt deze kwestie op afdoende wijze geregeld te zijn door administratieve praktijk, rechtsleer en rechtspraak, vermits het Bestuursdecreet hierover geen bepalingen bevat. In een elektronische context lijkt de onzekerheid echter groter te zijn. Om die reden wordt er ook op dit punt een verduidelijking voorgesteld.

Artikel II.23 wordt bijgevolg geherstructureerd, en gewijzigd om de lezing beter te laten afstemmen op de intenties van de regelgever. Het artikel wordt opgesplitst in twee paragrafen. Het onderscheid tussen beide is gelegen in de definitie “hetzelfde informatiesystemen” zoals opgenomen in het eerste lid van de tweede paragraaf. Iedere uitwisseling die een “uitwisseling binnen hetzelfde informatiesysteem” uitmaakt zal onder de tweede paragraaf vallen. De tweede paragraaf zal allicht vaker voorkomen in de praktijk. Immers, beschikbare systemen zullen veelal worden aangeduid in specifieke regelgeving, of gekozen door de betrokken instantie met toepassing van artikel II.22. § 1 van het Bestuursdecreet. In beide gevallen zal men geneigd zijn om voor eenduidige systemen te kiezen die beschouwd moeten worden als “hetzelfde informatiesysteem” voor de verzender of ontvanger, zoals bijvoorbeeld de eBox of specifieke e-governmentapplicaties. De keuze voor communicatiekanalen waarbij niet voldaan is aan de definitie van “hetzelfde informatiesysteem” zal vaak onzekerder en onvoorspelbaarder zijn, en bijgevolg minder waarschijnlijk als keuze. Beide paragrafen zijn nadrukkelijk van aanvullend recht, er kan van deze regels worden afgeweken door andere wetgeving.

Het nieuwe artikel II.23 §1 wordt inhoudelijk enkel gewijzigd door toevoeging van een bepaling rond de start van termijnen. Het gaat om een algemene regel, die geldt "tenzij het anders voorzien is in de toepasselijke regelgeving". Er wordt in deze paragraaf dus nog steeds niet voorzien in een regel voor bepaling van tijdstip van verzending of ontvangst door een burger (of door een andere partij dan een overheidsinstantie). Het blijft geenszins de bedoeling om daarmee te suggereren dat tweerichtingsverkeer onmogelijk is; deze keuze is enkel een reflectie van het feit dat het niet mogelijk is om algemene regels vast te leggen voor systemen die niet onder overheidscontrole staan. De bepaling van het tijdstip van verzending of ontvangst door een andere partij dan een overheidsinstantie blijft dus een loutere feitenkwestie, die geval per geval bewezen en beoordeeld zal moeten worden, desgevallend door een rechter.

Het nieuwe artikel II.23 §2 (geldend bij uitwisselingen binnen hetzelfde informatiesysteem) herneemt nu de bestaande definitie van 'hetzelfde informatiesysteem' die voorheen het vierde lid van artikel II.23 uitmaakte (zonder inhoudelijke wijziging), en bevat een bepaling rond de start van termijnen die mutatis mutandis gelijk is aan die van §1. Daarnaast werd de formulering van het tweede lid van deze paragraaf aangepast om nadrukkelijk te verwijzen naar een "uitwisseling tussen de overheidsinstantie, vermeld in artikel II.18 , waarbij een globale regel wordt ingevoerd voor de bepaling van het tijdstip van verzending of tijdstip van ontvangst, ongeacht of dit nu door de overheidsinstantie gebeurt, of door de burger, een andere overheidsinstantie of een externe overheid. Dit is ook perfect mogelijk, vermits er in dit geval wél zekerheid is over het gebruikte systeem dat onder overheidscontrole staat op een wijze die een rechtszekere beoordeling van deze tijdstippen mogelijk maakt. Inhoudelijk is dit geen wijziging, en moesten de oude bepalingen ook reeds in dezelfde zin worden gelezen en toegepast, maar de herformulering leent zich tot eenvoudigere interpretatie. De reeds bestaande bepaling die stelt dat een uitwisseling binnen hetzelfde informatiesysteem geldt als aangetekende zending blijft onverkort behouden.

Artikel 64

Ten slotte wordt er nog een technische verduidelijking toegevoegd aan het artikel II.23/1. Dit artikel strekt ertoe om te verzekeren dat de federale eBox ondubbelzinnig wordt bestempeld als een communicatiekanaal dat voldoet aan de vereisten van het algemene artikel II.23, §2. Het artikel II.23/1 bevatte in §2 reeds de expliciete vermelding dat "de uitwisseling van berichten via de eBox geldt als een uitwisseling binnen hetzelfde informatiesysteem, vermeld in artikel II.23, derde en vierde lid". Het gevolg van die bepaling was dat een dergelijke uitwisseling ook beschouwd moest worden als een aangetekende zending, vermits dit principe vervat was in artikel II.23, derde lid.

Door hoger vermelde aanpassing van artikel II.23 (opsplitsing in paragrafen) zal deze verwijzing niet meer kloppen. Bijgevolg wordt de bepaling aangepast en vereenvoudigd, door te stellen dat een uitwisseling van berichten via de eBox geldt als een uitwisseling binnen hetzelfde informatiesysteem, en dat het bijgevolg een aangetekende zending uitmaakt. Op die manier worden twee gewenste effecten expliciet opgenomen in de tekst van het Bestuursdecreet: gelijkstelling met aangetekende zending, en kwalificatie als hetzelfde informatiesysteem zodat de

bepalingen aangaande het tijdstip van verzending en ontvangst van het gewijzigde artikel II.23 §2 eveneens ondubbelzinnig van toepassing zijn.

Afdeling 4. Wijzigingen van hoofdstuk 3 van titel II, wat betreft de uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten

Artikel 65 en 66

Artikel II.37 en II.40, §3, vierde lid, 3°, schrijven voor dat de uitzonderingsgronden, vermeld in artikel II.34 tot en met II.36, niet onbepaald in de tijd kunnen ingeroepen worden en dat geen belang meer moet worden aangetoond bij aanvragen over documenten die meer dan 30 jaar geleden opgemaakt of ontvangen zijn.

Deze bepalingen waren oorspronkelijk ingeschreven in artikel 13 van het Archiefdecreet van 9 juli 2010. De doelstelling van deze bepalingen was niet zozeer de "passieve" openbaarheid van bestuur te regelen, maar kaderde in de "actieve" openbaarmaking van (permanent te bewaren) archiefdocumenten via het centrale register van archiefdocumenten, vermeld in artikel 16 van datzelfde decreet (intussen artikel III.82, §2, bestuursdecreet).

Het uitgangspunt van dat centrale register is dat alle documenten die overgedragen worden aan het depot, vermeld in artikel III.84, eerste lid, actief openbaar gemaakt worden tenzij de overdragende instanties aangeven dat de documenten moeten afgeschermd worden ingevolge de uitzonderingen van de openbaarheidsregeling, vermeld in artikel II.34 tot II.36.

Om te vermijden dat die documenten voor eeuwig afgeschermd blijven, ook als de ratio voor de uitzondering niet meer bestaat, werd artikel 13 (intussen artikel II.37 en II.40, §3, vierde lid, 3°) ingeschreven zodat de betrokken archiefdienst na het verstrijken van de vastgestelde termijnen zelf kon overgaan tot het publiceren van de afgeschermd documenten.

In het Bestuursdecreet werd de bepaling ingeschreven in het hoofdstuk openbaarheid van bestuur, omdat ze daar beter bij leek aan te sluiten, maar eigenlijk was de bedoeling van de bepaling niet alleen om te vermijden dat een uitzondering nog kan ingeroepen worden terwijl de ratio van die uitzondering niet langer van toepassing is.

Immers bij het onderzoek van een aanvraag tot openbaarmaking moet altijd in concreto beoordeeld worden of de openbaarmaking op dat moment afbreuk doet aan het beschermde belang (en voor de relatieve uitzonderingsgronden ook nog eens of het belang van de openbaarmaking toch niet zwaarder doorweegt).

Door de bepaling in te schrijven in het hoofdstuk openbaarheid kan ze ongewenste effecten hebben, namelijk de niet-bescherming van belangen die bescherming verdienen.

Het is bijvoorbeeld niet uit te sluiten dat de openbaarmaking van een document ook 20 jaar na de opmaak of ontvangst ervan nog steeds de openbare orde en veiligheid schendt. Toch zou die uitzonderingsgrond, ingevolge artikel II.37, na 20 jaar niet meer kunnen ingeroepen worden en zou het document dus openbaar moeten gemaakt worden, waardoor de openbare orde en veiligheid in gevaar kan gebracht worden. Het verstrijken van een termijn van 20 jaar biedt met andere

woorden geen garantie dat de openbare veiligheid niet meer kan geschonden worden door openbaarmaking.

Hetzelfde geldt voor de openbaarmaking van informatie van persoonlijke aard (bijv. tuchtdossiers of evaluatiedossiers) aan derden: ook na 30 jaar verdienen de rechten en belangen van de persoon op wie die informatie betrekking heeft, bescherming.

Daarom wordt voorgesteld om de decretale "vervaltermijnen" voor de uitzonderingsgronden te schrappen.

De doelstelling om (permanent te bewaren) archiefdocumenten publiek te ontsluiten zonder de door de uitzonderingen beschermde belangen te schenden, kan beter gerealiseerd worden door interne praktische afspraken, bijvoorbeeld door de instanties die bestuursdocumenten overdragen aan het depot, voor specifieke (reeksen van) documenten zelf te laten inschatten hoe lang de ingeroepen uitzonderingsgrond van toepassing zal blijven. Of door periodiek te checken bij de overdragende instantie of de ingeroepen uitzonderingsgrond nog van toepassing is.

Het is wel aangewezen om het automatisme bij het inroepen van uitzonderingsgronden te doorbreken en op te leggen dat de instanties bij het beoordelen van een aanvraag van oudere documenten, rekening moeten houden met het tijdsverloop sinds de opmaak of ontvangst van een document en specifiek moeten beoordelen of op het moment van de aanvraag of de openbaarmaking nog altijd het beschermde belang schendt.

Artikel II.37 wordt daarom vervangen door een nieuwe bepaling met deze strekking.

De nieuwe bepaling betekent niet dat na 10 jaar de uitzonderingsgronden niet meer kunnen ingeroepen worden, alleen dat het tijdsmoment bij het onderzoek van de aanvraag in rekening moet worden gebracht: dat een document bij de opmaak of ontvangst ervan moest afgeschermd worden van openbaarheid, impliceert niet noodzakelijk dat dat jaren later nog steeds het geval is.

Bij de belangenafweging die voor de relatieve uitzonderingsgronden (artikel II.35 en II.36) moet worden gemaakt tussen het belang van de openbaarheid en het beschermde belang, moet het tijdsverloop in rekening worden gebracht. Voor de absolute uitzonderingsgronden (artikel II.34) is er geen belangenafweging vereist maar moet worden beoordeeld of de beschermde aangelegenheid nog in het gedrang is.

De termijn van 10 jaar is lang genoeg om te voorkomen dat bij iedere beslissing het tijdsverloop moet worden meegewogen en anderzijds kort genoeg is om enige betekenis te hebben.

Afdeling 5. Wijzigingen van hoofdstuk 4 van titel II, wat betreft open data en hergebruik van overheidsinformatie

Artikel 67

Dit artikel sluit aan bij de definitie van hergebruik die in artikel 73 van dit wijzigingsdecreet wordt toegevoegd. Om interpretatieproblemen te vermijden is hierbij expliciet rekening gehouden met het onderscheid tussen overheidsondernemingen en andere overheidsinstanties. Overheidsondernemingen staan in voor dienstverlening in het algemeen belang, andere overheidsinstanties vervullen een publieke taak.

Artikel 68

De eerste paragraaf schrapt een uitzonderingsgrond. Deze uitzonderingsgrond is afgedekt door artikel II.53, §2, 3°, van het Bestuursdecreet dus hoeft hier niet meer herhaald te worden.

Punt 2° voegt een verwijzing naar artikel II.53, §1, 1° tot 4° van het Bestuursdecreet toe. Artikel II.53, §2, 9° vermeldt immers de uitzonderingsgrond van toepassing op bestuursdocumenten in het bezit van overheidsondernemingen.

Punt 3° wijzigt artikel II.53, §2, 2°, van het Bestuursdecreet en sluit de bestuursdocumenten waarvan de intellectuele eigendomsrechten "bij derden berusten", uitdrukkelijk van het toepassingsgebied uit. Door middel van deze tekstaanpassing beoogt de Vlaamse decreetgever de tekst van het Bestuursdecreet zo nauw mogelijk te laten aansluiten bij de bewoordingen van artikel 1.2. b) van de PSI-richtlijn. De praktijk om zo dicht mogelijk bij de bewoordingen van de PSI-richtlijn aan te sluiten, is in overeenstemming met de Datagovernanceverordening en strookt ook met de praktijk in andere lidstaten van de Europese Unie. Zodoende is het voortaan zo dat wanneer een overheidsinstantie over de volheid van de intellectuele eigendomsrechten van een bestuursdocument beschikt, zij dan verplicht is om, behoudens de toepassing van eventuele (andere) uitzonderingsgronden, het hergebruik van het bestuursdocument toe te staan. Een overheidsinstantie beschikt over de volheid van intellectuele eigendomsrechten wanneer zij de overdracht heeft bedongen van alle vermogensrechten, naburige rechten, databankrechten, en eventuele andere intellectuele eigendomsrechten die op de overheidsinformatie gevestigd zouden zijn. Daarenboven dienen er afspraken gemaakt te zijn inzake de morele rechten zodat een normaal gebruik door de instantie (inclusief hergebruik door derden) geen belemmeringen zal opleveren. Beschikt de overheidsinstantie evenwel niet over de volheid van intellectuele eigendomsrechten over het bestuursdocument, dan heeft zij die verplichting niet. Het nieuwe hoofdstuk 4/1 Bestuursdecreet, ingevoegd via dit ontwerp van decreet, voorziet evenwel in de mogelijkheid voor de overheidsinstanties om alsnog het hergebruik toe te staan.

Met "nodige rechten om hergebruik toe te staan" wordt in het hoofdstuk m.b.t. open data en hergebruik van overheidsinformatie voortaan bedoeld dat een overheidsinstantie over de volheid van de intellectuele eigendomsrechten van een bestuursdocument beschikt.

Punt 4° voegt een uitzonderingsgrond toe met het oog op gelijke behandeling m.b.t. het hergebruik van andere bestuursdocumenten dan onderzoeksgegevens van bepaalde onderwijsinstellingen enerzijds en van onderzoeksinstellingen en organisaties die onderzoek financieren anderzijds. Ook andere

bestuursdocumenten dan onderzoeksgegevens in het bezit van onderzoeksinstituten en organisaties die onderzoek financieren worden buiten het toepassingsgebied gehouden. Enkel erkende onderzoeksinstituten of organisaties die in hoofdzaak onderzoek financieren kunnen van deze uitzonderingsgrond gebruik maken. Bestuursdocumenten in het bezit van andere overheidsinstanties vallen onder de standaard regels met betrekking tot hergebruik van overheidsinformatie (tenzij hoogwaardige datasets), conform de bepalingen van dit hoofdstuk.

Punt 5° van dit artikel bevat een nuancing. Onderzoeksgegevens komen voor kosteloos hergebruik in aanmerking voor zover voldaan is aan de definitie van onderzoeksgegevens in het decreet (art. II.54, 7°), de onderzoeksgegevens zijn gefinancierd met overheidsmiddelen en openbaar gemaakt via een institutionele databank door onderzoekers, onderzoeksinstituten of organisaties die onderzoek financieren. Deze onderzoeksgegevens worden openbaar gemaakt door onderzoekers van bepaalde onderwijsinstellingen, erkende onderzoeksinstituten of organisaties die in hoofdzaak onderzoek financieren. Zowel de richtlijn als het decreet vermelden dat rekening moet worden gehouden met reeds bestaande intellectuele eigendomsrechten. Net als voor andere bestuursdocumenten moet bijgevolg een overheidsinstantie over de nodige rechten beschikken om hergebruik van met overheidsmiddelen gefinancierde onderzoeksgegevens toe te staan.

Artikel 69

Dit artikel voegt een definitie van hergebruik toe zoals bepaald in artikel 2, punt 11 van de PSI richtlijn 2019/1024. De definitie wordt toegevoegd om het onderscheid tussen overheidsondernemingen en andere overheidsinstanties te verduidelijken. Overheidsondernemingen staan in voor dienstverlening in het algemeen belang, andere overheidsinstanties vervullen een publieke taak.

De verwijzing naar "het gebruik van bestuursdocumenten binnen de overheidsinstantie, uitsluitend voor andere doeleinden binnen de publieke taak" is toegevoegd bij de omzetting van de PSI richtlijn 2003/98/EG in 2007. De memorie van toelichting zegt hierover dat dit niets afdoet aan de bepalingen van de richtlijn. Er wordt hiervoor verwezen naar overweging 8 van de PSI richtlijn 2003/98/EG: "*Openbare lichamen verzamelen, produceren, vermenigvuldigen en verspreiden documenten om hun openbare taak te vervullen. Gebruik van deze documenten om andere redenen is hergebruik.*" Deze formulering is integraal hernomen als onderdeel van overweging 20 van de (nieuwe) PSI richtlijn 2019/1024. Overweging 20 werd bovendien aangevuld met een analoge bepaling voor overheidsinformatie in het bezit van overheidsondernemingen: "*Openbare lichamen verzamelen, produceren, vermenigvuldigen en verspreiden documenten om hun openbare taak te vervullen. Overheidsondernemingen verzamelen, produceren, vermenigvuldigen en verspreiden documenten om diensten van algemeen belang te leveren. Gebruik van deze documenten om andere redenen is hergebruik.*"

Artikel 70

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 5.1. van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 71

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 5.3 van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 72

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 1.6 van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 73

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 6.2. van de PSI richtlijn 2019/1024. Daarenboven vermeldt art. II.59, derde lid, van het Bestuursdecreet immers expliciet welke tarifieringsbeginselen van toepassing zijn op overheidsondernemingen.

Artikel 74

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 9.2. van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 75

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 14.5. van de PSI richtlijn 2019/1024. Deze bepaling sluit immers aan bij artikel II.59 van het Bestuursdecreet aan de hand waarvan de tarifieringsbeginselen voor overheidsondernemingen of andere overheidsinstanties zijn bepaald.

Artikel 76

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 4.6. van de PSI richtlijn 2019/1024 met het oog op de gelijke behandeling van bepaalde onderwijsinstellingen enerzijds en onderzoeksinstanties en organisaties die in hoofdzaak onderzoek financieren anderzijds.

Artikel 77

Naar aanleiding van de wijziging van artikel II.53, §2, 2°, van het Bestuursdecreet wordt artikel II.63, eerste lid, 4°, aangepast. Voortaan is het immers zo dat wanneer een overheidsinstantie over de volheid van de intellectuele eigendomsrechten van een bestuursdocument beschikt, zij verplicht is om, behoudens de toepassing van eventuele (andere) uitzonderingsgronden, het hergebruik van het bestuursdocument toe te staan. Beschikt de overheidsinstantie evenwel niet over de volheid van intellectuele eigendomsrechten over het bestuursdocument, dan heeft zij die verplichting niet. Voor meer duiding bij de wijziging van II.53, §2, 2°, wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 69 van het decreet.

Artikel 78, 79, 80, 81 en 82

Deze artikelen moeten in samenhang gelezen worden met artikel II. 62/8 van het Bestuursdecreet dat een aantal instanties aanduidt die buiten het toepassingsgebied van de afdeling omtrent de aanvraagprocedure voor hergebruik vallen. Ter verduidelijking voegen deze artikelen telkens een expliciete verwijzing naar artikel II.62/8 toe.

Artikel 83

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 11.2. van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 84

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 12.3. van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 85

Artikel II.62/8 Bestuursdecreet bepaalt dat de aanvraagprocedure voor hergebruik niet van toepassing is op overheidsondernemingen, onderwijsinstellingen, onderzoeksinstellingen en organisaties die in hoofdzaak onderzoek financieren. Hieruit volgt logischerwijs dat ook de beroepsprocedure niet van toepassing is op overheidsondernemingen, onderwijsinstellingen, onderzoeksinstellingen en organisaties die in hoofdzaak onderzoek financieren. Er kan volgens artikel II.69/1 immers maar beroep ingesteld worden tegen een beslissing over de aanvraag, het uitblijven van een beslissing of de onwillige uitvoering van een beslissing.

Dit artikel werd aangepast overeenkomstig artikel 4.6. van de PSI richtlijn 2019/1024.

Artikel 86

Dit artikel moet in samenhang gelezen worden met het nieuwe artikel II. 69 van het Bestuursdecreet dat een aantal instanties aanduidt die buiten het toepassingsgebied van de afdeling omtrent de aanvraagprocedure voor hergebruik vallen. Ter verduidelijking voegen deze artikelen telkens een expliciete verwijzing naar artikel II.69 toe.

Artikel 87

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk in met als opschrift "Hergebruik van bepaalde categorieën beschermde gegevens die in het bezit zijn van overheidsinstanties". Deze invoeging strekt ertoe om hierin ook het hergebruik van beschermde gegevens te faciliteren in overeenstemming met de Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (Datagovernanceverordening).

Het nieuwe hoofdstuk bestaat uit twee artikelen, met name artikel II.73/1 en II.73/2.

Artikel 88

Artikel II.73/1 stelt het toepassingsgebied van het nieuwe hoofdstuk vast. Het eerste lid omschrijft het toepassingsgebied op basis van de categorieën van overheidsinstanties zoals bepaald in het bestuursdecreet. Het tweede lid sluit enkele door lid 1 gevatte instanties uit overeenkomstig artikel 3, tweede lid, van de Datagovernanceverordening.

Artikel 89

Het eerste lid van deze bepaling verduidelijkt het facultatief hergebruik dat door overheidsinstanties mogelijk is voor de opgesomde categorieën van beschermde gegevens. Hoewel deze beschermde gegevens buiten het toepassingsgebied vallen van het recht op hergebruik zoals bepaald in titel 4 Bestuursdecreet, is het hergebruik alsnog mogelijk. Gelet op de rechtstreekse werking van de Datagovernanceverordening, gebeurt het hergebruik in de zin van artikel II.73/2 van het Bestuursdecreet overeenkomstig de voorwaarden die in de Datagovernanceverordening, meer specifiek hoofdstuk II, zijn bepaald.

Afdeling 6. Wijzigingen van hoofdstuk 2 van titel III, wat betreft de rechtspositie van de regeringscommissarissen

Artikel 90

Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat de functie van regeringscommissaris een vertrouwensfunctie is en ad nutum kan worden beëindigd, m.aw. zonder motivering. Dit geldt ook voor de zittende titularissen.

Aangezien het mandaat van regeringscommissaris een vertrouwensfunctie betreft, komt het aan de bevoegde minister toe om te oordelen of de regeringscommissaris zijn toezichtfunctie naar behoren vervult.

Zoals de traditie het wil, volstaat het wegvallen van de vertrouwensband om een einde te stellen aan de aanstelling van de regeringscommissaris.

Rekening houdend met de vereiste van een absolute vertrouwensrelatie met de Vlaamse Regering, kan deze laatste dit mandaat geheel volgens de eigen inzichten op elk moment ad nutum beëindigen.

In die zin is het normaal dat wanneer er een regeringswissel is, het tot de mogelijkheden behoort om met betrekking tot regeringscommissarissen het mandaat eenvoudigweg te beëindigen.

Het principe van de ad nutum herroepbaarheid van het mandaat van een regeringscommissaris, waarvoor geen bijkomende voorwaarden gelden, staat dus voorop. Wie vertrouwen geeft, is de enige die over het al dan niet verder bestaan van dit vertrouwen kan oordelen.

Deze toelichting vervangt de huidige toelichting bij artikel III. 55 van het Bestuursdecreet. Met dit voorstel wordt de tekst van de toelichting bij artikel III.55 tevens in overeenstemming gebracht met de toelichting bij artikel III 49 van het Bestuursdecreet die reeds vermeldt: "Hij is ad nutum afzetbaar, hetgeen tot gevolg heeft dat indien er een breuk komt in deze vertrouwensrelatie deze regeringscommissaris kan worden afgezet en dat daarvoor geen bijkomende motivatie moet worden aangebracht. Dit heeft ook tot gevolg dat er voor de aanstelling van een regeringscommissaris geen open oproep en selectieprocedure moet worden gevolgd met vergelijking van kandidaten."

Afdeling 7. Wijzigingen van hoofdstuk 3 van titel III, wat betreft het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer

Artikel 91

In artikel III.65, §3, van het Bestuursdecreet wordt het woord "authentiek" opgeheven aangezien het stelsel van de erkenning van gegevens(bronnen) als authentiek is vervangen door het stelsel van de functionele opdeling van gegevensopslag, zoals voorzien in het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator. Een gegevensbron wordt dan ook gedefinieerd als een gegevensbron waarvan de opslag van de gegevens functioneel is opgedeeld overeenkomstig artikel 6/1 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Artikel 92

In het Bestuursdecreet wordt onderafdeling 2, dat bestaat uit artikel III.66 en III.67, opgeheven aangezien dit de procedure van erkenning van authentieke gegevensbronnen regelt dat zoals bepaald in artikel 91 wordt opgeheven.

Artikel 93 tot en met 95

Ingevolge artikel 92 wordt de verwijzing naar authentieke gegevensbronnen telkens opgeheven.

Afdeling 8. Wijzigingen van hoofdstuk 3 van titel III, wat betreft het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Artikel 96

Ingevolge artikel 92 wordt de verwijzing naar authentieke gegevensbronnen opgeheven.

Afdeling 9. Wijzigingen van hoofdstuk 3 van titel III, wat betreft het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten

Artikel 97

In artikel III.82, §3, van het Bestuursdecreet wordt ingevoegd dat de Vlaamse Regering ook de publieke raadpleegbaarheid van het centrale register nader bepaalt.

Artikel 98

Deze wijzigingen aan artikel III.87 hebben tot doel om te verduidelijken dat de selectieregels die opgesteld worden voor de categorieën van bestuursdocumenten ook gelden voor de persoonsgegevens die opgenomen zijn in die bestuursdocumenten. De persoonsgegevens zijn namelijk een integraal onderdeel van de bestuursdocumenten.

Door in paragraaf 1 "en voor de persoonsgegevens die erin zijn opgenomen" toe te voegen wordt verduidelijkt dat de bewaartermijnen en de bestemmingen die vastgelegd worden in een selectieregel ook gelden voor persoonsgegevens. Dit sluit aan bij de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die legt namelijk een opslagbeperking op. Concreet bepaalt artikel 5, lid 1, e), AVG dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard, in een vorm die identificatie mogelijk maakt, dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Van zodra de doeleinden van verwerking verwezenlijkt zijn, moeten de persoonsgegevens gewist of onomkeerbaar geanonimiseerd te worden. Om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is, voegt overweging 39 van de AVG hieraan toe dat "de verwerkingsverantwoordelijke termijnen [dient] vast te stellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan". Met andere woorden, de verwerkingsverantwoordelijke (in casu de overheidsinstantie die cf. art. III.80 bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt) dient bewaartermijnen vast te leggen gedurende dewelke hij de verwerking/bewaring van de documenten noodzakelijk acht in het kader van de operationele doeleinden van de verwerking.

Het vaststellen van bewaartermijnen is meestal geen eenvoudige oefening. Soms, doch zeker niet in de meerderheid van de gevallen, worden bewaartermijnen wettelijk vastgelegd (bv. art. 164, §4, van de Wet op de Overheidsopdrachten van 17 juni 2016, die de aanbesteder een bewaarplicht oplegt van tien jaar (vanaf de datum van sluiting van de opdracht en in ieder geval tot het einde van de waarborgtermijn op het 'gunningsdossier'). In dat geval spreken we van een juridische bewaartermijn, die steeds moet worden nageleefd. Ook bewaartermijnen die indirect voortvloeien uit wetgeving (bv. verjaringstermijnen, ...) worden door de selectiecommissies in de praktijk beschouwd als een juridische bewaartermijn. In de andere gevallen, dient de overheidsinstantie in kwestie zelf de relevante bewaartermijn te bepalen, met inachtnaam van bv. de interne processen en workflows ... In dat geval spreken we van een administratieve bewaartermijn. Om te weten waarom er voor een bepaalde bewaartermijn wordt gekozen en om als selectiecommissie te beoordelen of deze bewaartermijn al dan niet valide is, is het essentieel om deze grondig te motiveren.

De verplichting tot wissing of anonimisering van persoonsgegevens, zoals die voortvloeit uit de opslagbeperking uit artikel 5, lid 1, e) AVG, geldt in ieder geval dus pas na het verstrijken van de relevante wettelijke of administratieve bewaartermijn. Deze opslagbeperking wordt vaak geïnterpreteerd als een absolute vernietigingsplicht op het einde van de relevante bewaartermijn, niet alleen voor de persoonsgegevens maar ook voor de bestuursdocumenten. Dat is echter niet correct, aangezien heel wat categorieën van bestuursdocumenten en in bepaalde gevallen zelfs individuele bestuursdocumenten (al dan niet volledige specifieke dossiers) een onmiskenbare publieke, historische en/of statistische waarde hebben. Het bewaren van deze documenten en de gegevens die zij bevatten na de relevante bewaartermijn is vaak dan ook wenselijk en essentieel. Daarom werd zowel in het tweede deel van artikel 5, lid 1, e) AVG als in artikel 9, lid 2, AVG een uitzondering voorzien op de opslagbeperking. Deze uitzondering laat toe om persoonsgegevens na afloop van de bewaartermijn voor langere perioden te bewaren, voor zover deze bewaring louter gebeurt met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische

doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, AVG en mits vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen. Deze uitzondering wordt soms ook wel kortweg de "archiveringsuitzondering" genoemd (al dekt de uitzondering wel een bredere lading). Het belang van de archiveringsuitzondering werd ook benadrukt door de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. In haar advies bij het voorontwerp van de wet ter uitvoering van de AVG in de Belgische rechtsorde, noteert de Commissie zo onder meer het belang van de vrijwaring van archieven om te vermijden dat "de geschiedenis probleemloos herschreven wordt" (*advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het wetsontwerp betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, Parl. St. Kamer 2017-2018, nr. 3126/001, 690.*). In artikel III.87 van het Bestuursdecreet wordt niet bepaald wat de passende technische en organisatorische maatregelen zijn, aangezien deze, cf. art. III.81 van het Bestuursdecreet, vastgelegd dienen te worden in selectieregels. Dus ook hier zorgt het Bestuursdecreet voor een verdere concretisering/verfijning van de algemene bepalingen in AVG.

Hoger werd reeds aangehaald dat het vaststellen van een bewaartermijn, net als de bestemming, geen eenvoudige oefening is. Net daarom heeft de decreetgever in artikel III.88 van het Bestuursdecreet beslist om de bewaartermijnen en bestemmingen die worden vastgelegd door de overheidsinstanties te laten valideren door de selectiecommissies, vermeld in art. III.88 van het Bestuursdecreet. Op die manier wordt er steeds een objectieve controle gedaan door onafhankelijke experts die rekening houden met diverse factoren. Deze objectiviteit blijkt bijvoorbeeld uit het selectie- en waarderingsbeleid dat de selectiecommissie Vlaamse overheid hanteert (<https://www.vlaanderen.be/informatiemanagement/selecteren-en-vernietigen/selectie-en-waarderingsbeleid-vlaamse-overheid>).

Daarnaast worden in het derde lid van paragraaf 1 duidelijke criteria vastgelegd waarmee de selectiecommissie(s) rekening dienen te houden bij de beoordeling van de selectieregels. Concreet betreft het de volgende criteria:

1° de toepasselijke regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder:

- a) het doeleinde van de verwerking van de persoonsgegevens;
- b) de mate waarin een bewaartermijn van gegevens bij of krachtens een wet of decreet is bepaald, of de mate waarin er een voldoende substantieel verband bestaat met wettelijke, decretale of reglementaire termijnen;
- c) de mate waarin kan worden voorzien in maatregelen die de identificatie van de betrokkene belemmeren;

2° de onderlinge consistentie tussen de selectieregels;

3° de motiveringen die de bewaartermijnen en de bestemmingen toelichten

Via voorliggend artikel wordt er voor elke categorie van bestuursdocumenten en voor de persoonsgegevens die erin zijn opgenomen, selectieregels opgesteld die aldus minstens een aantal elementen moeten bevatten.

Artikel 99

Via dit artikel wordt in titel III, hoofdstuk 3, afdeling 5, van het Bestuursdecreet een onderafdeling 5 toegevoegd, die luidt als volgt: "Onderafdeling 5. Scanning van bestuursdocumenten".

Artikel 100

Paragraaf 1 bepaalt het toepassingsgebied van dit artikel, nl. de overheidsinstanties, vermeld in artikel III.79, §1, 1° tot en met 4°, van het Bestuursdecreet en de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering.

Paragraaf 2 legt vast dat de door de Vlaamse Regering aan te duiden entiteit, bevoegd voor het facilitair management en documentbeheer, op verzoek van een instantie kan instaan voor de scanning en in voorkomend geval de vervanging van bestuursdocumenten door elektronische kopieën, met toepassing van artikel II.25 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, nl. van bestuursdocumenten die de instantie in kwestie via analoge weg ontvangt of bestuursdocumenten die de instantie in kwestie beheert.

Na scanning zal de entiteit de analoge berichten (geautomatiseerd) doorsturen naar de bestemmingen via virtuele postbussen.

De entiteit staat daarnaast, op verzoek van een instantie, in voor het openen en doorsturen van elektronische berichten die geadresseerd zijn aan bepaalde elektronische adressen van de instantie in kwestie. Dit is ingegeven doordat er op heden sprake is van een nood aan efficiëntie en effectiviteit op het vlak van:

- de verdeling en klassering van inkomende digitale berichten die aan instanties op generieke e-mailadressen worden toegestuurd;
- de verdeling en klassering van inkomende berichten die aan instanties worden toegestuurd via de federale eBox.

In de praktijk openen en verdelen medewerkers van de instanties momenteel zelf de inkomende digitale poststukken en versturen zij deze daarna naar het juiste team, de verantwoordelijke medewerker, enz.

Deze werkwijze vormt eerst en vooral een administratieve last voor de instanties aangezien zij het volledige beheer van de inkomende digitale post moeten waarnemen. De Vlaamse overheid wenst die complexiteit en administratieve lasten zoveel mogelijk weg te nemen bij de instanties zelf. Ten tweede is de huidige werkwijze privacy-invasief, aangezien in de praktijk verschillende medewerkers van verschillende instanties digitale poststukken dienen te openen en te verdelen die niet voor hen bestemd zijn. Een minder privacy-invasieve werkwijze is beschikbaar door de verdeling en klassering van de digitale berichten te centraliseren waarbij de digitale berichten onmiddellijk (a.d.h.v. software) aan de juiste dienst/behandelaar kunnen worden toegewezen.

De software die gebruikt wordt voor het doorsturen en verdelen van ingescande analoge berichten zorgt zowel voor een privacy-conforme als een efficiënte oplossing om digitale berichten eenvoudig bij de bestemming te krijgen. Daarom wordt hier ook de opening gecreëerd om deze software (beheerd door de in paragraaf 2 vermelde entiteit) ook daarvoor te gebruiken.

Daarom kan de entiteit analoge berichten openen, in scannen en doorsturen naar de bestemmingen via virtuele postbussen en elektronische berichten die

geadresseerd zijn aan bepaalde elektronische adressen van de instantie openen en doorsturen.

Bij de uitvoering van de opdrachten is de entiteit gemachtigd om berichten die geadresseerd zijn aan een andere instantie of aan een personeelslid van die instantie, te openen en conform de algemene verordening gegevensbescherming, bestuursdocumenten die persoonsgegevens bevatten, te verwerken.

De entiteit treedt met betrekking tot de voornoemde opdrachten op als verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van de algemene verordening gegevensbescherming ten behoeve van de instanties.

Het laatste lid van paragraaf twee geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om, omwille van efficiëntieredenen, het gebruik van de diensten van de entiteit te verplichten.

Het voorgestelde artikel III.89/1 vormt een decretale uitzondering op het recht op privéleven en briefgeheim (zoals onder meer vervat in artikel 8 EVRM juncto artikel 22 GW) en op het telecomgeheim (zoals vervat in artikel 124 en 125 Wet Elektronische Communicatie en artikel 259bis en artikel 314bis Sw.). Deze inmenging in het recht op het brief- en telecomgeheim, die tevens verband houdt met het recht op privéleven van afzenders en bestemmingen van inkomende elektronische en analoge berichten is verantwoord, rekening houdend met het feit dat de inmenging via huidige wijziging:

- voldoet aan het wettigheidsbeginsel, vermits zij in een voorzienbare en toegankelijke decretale bepaling wordt opgenomen;
- een legitiem doel nastreeft. De voorziene inmenging is (onder meer) gericht op de efficiëntere werking van de overheid (door een vermindering van de administratieve lasten), en beoogt dus het economisch welzijn van het land te bevorderen (bv. door een kostendaling van de overheidsdienstverlening door schaalgrootte en "insourcing"). De voorziene inmenging draagt bovendien bij aan de bescherming van de rechten en vrijheden van personen, in de mate dat de beoogde efficiëntere dienstverlening ervoor zorgt dat:
 1. burgers sneller antwoord krijgen op (bepaalde) verstuurd brieven aangezien het bericht sneller bij de bevoegde dienst/medewerker terecht komt;
 2. flexibiliteit langs overheidszijde wordt gegarandeerd (ook bij piekmomenten);
 3. betere aansluiting wordt gezocht bij nieuwe hybride werkvormen;
- noodzakelijk is in een democratische samenleving, en meer bepaald beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke noodzaak:
 - o pertinentie: er mag redelijkerwijze worden aangenomen dat de voorziene inmenging nuttig, relevant en toereikend is om het beoogde doel op het vlak van een efficiëntere werking van de overheid te bereiken.
 - o proportioneel: er bestaat een redelijke verhouding tussen de aantasting van het recht op briefgeheim enerzijds en de nagestreefde legitieme doelstelling(en) anderzijds. Er dient te worden benadrukt dat de voorziene inmenging, vanuit haar aard, beperkt is qua omvang, nu deze regeling enkel betrekking heeft op

berichten toegestuurd aan instanties in de zin van paragraaf 1 en hun medewerkers. Daarenboven zijn er door de Vlaamse Regering op het vlak van de vervanging van de analoge bestuursdocumenten verschillende procedurele vereisten ingevoerd die belangrijke waarborgen vormen tegen willekeurige inmengingen in het privéleven van de betrokkenen, d.w.z. niet alleen de instanties, zoals vermeld in paragraaf 1 en hun medewerkers, maar ook de afzenders van de analoge poststukken. Zo zou de aangewezen instantie bijvoorbeeld op basis van die vereisten de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens in de elektronische kopieën van de analoge bestuursdocumenten moeten garanderen. De door de Vlaamse Regering aangewezen entiteit die gemachtigd zal worden om voor rekening van de instanties, vermeld in paragraaf 1, de analoge bestuursdocumenten per analoge post toegestuurd aan deze instanties en hun medewerkers te openen, in te scannen en aan de bestemming(en) te bezorgen, zal bovendien de noodzakelijke waarborgen moeten bieden opdat de rechten en vrijheden van de afzender en de bestemming van de in analoge post gewaarborgd zijn. Tot slot vormt het een proportionele inmenging aangezien veelvuldige schendingen van het recht op brief- en telecomgeheim door instanties kunnen vermeden worden door het proces te centraliseren.

- subsidiariteit: er zijn geen minder "zware" middelen die het beoogde doel kunnen bereiken.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 2 december 2022 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap

Artikel 101

Via voorliggend artikel wordt aan artikel 24, §1, van het decreet van 2 december 2022 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap drie bijkomende categorieën van persoonsgegevens toegevoegd, nl. vrijetijdsbesteding, mobiliteitsgegevens en gezondheidsgegevens. Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft immers een aantal use cases voor ogen waarbij de voornoemde categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt.

Zo is er de case om aan elke burger die dit wenst, een kluis aan te bieden waarin de burger de gegevens kan bewaren van eerdere cultuuractiviteiten tijdens zijn vrije tijd. De burger krijgt daarbij een overzicht voor zichzelf en kan vervolgens toestemming geven om op basis van deze informatie een gepersonaliseerd cultuuraanbod te krijgen over verschillende cultuuraanbieders heen.

Een andere case is aan de burger de mogelijkheid bieden om al zijn relevante mobiliteitsgegevens bij te houden en te delen met een applicatie om een mobiliteitsadvies te verkrijgen, afhankelijk van de noden van het moment. (abonnement, welk soort wagen, ...). Een laatste voorbeeld is het voorbeeld van de persoonlijke datakluis als instrument om zijn gezondheid te monitoren eventueel zelfs te verbeteren. Deze kluis bevat verschillende gezondheidsgegevens

(bv. resultaat sportmedische test, data uit wearables, ..) die kunnen gedeeld worden om optimaal advies te verkrijgen voor een gezonde levensstijl.

Artikel 102

Door de toevoeging van paragraaf 4, wordt verduidelijkt dat de toestemming door de burger kan worden gegeven via Mijn Burgerprofiel zoals vermeld in artikel II.7 van het Bestuursdecreet. Er wordt gespecificeerd dat die toestemming ook betrekking kan hebben op het meedelen aan niet-overheidsinstanties (en dus niet alleen aan overheidsinstanties zoals voorzien in voornoemd artikel II.7).

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 103

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Het voorliggend ontwerpdecreet treedt in werking op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van een aantal artikelen die pas in werking kunnen treden op de datum van de bekendmaking van de samenstelling van het Vlaamse Comité voor de mededeling van persoonsgegevens in het Belgisch Staatsblad. De artikelen die de huidige bepalingen van de hergebruik- en open data-regeling in overeenstemming brengen met de Datagovernanceverordening (DGA), treden in werking op 24 september 2023 aangezien de DGA van toepassing wordt met ingang van 24 september 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS